Gemeente Amsterdam

Commissie Beschermwaardige Houtopstanden

Advies

Betreft Actualisatie lijst beschermwaardige houtopstanden SD Nieuw-West

Bijlagen:
1. Criteria plaatsing op lijst van beschermwaardige houtopstanden
2. Vleugelnoten Vening Meiniszlaan
3. Paspoorten beoordeelde bomen

Lucht, licht en monumentaal groen

"Groen + water + zon = gezondheid", dat was de toverformule die volgens de toelichting op het AUP, het Amsterdams Uitbreidingsplan uit 1934, de basis vormde voor het ontwerp voor Amsterdam Nieuw-West. Met de Woningwet en Gezondheidswet kwam er in 1901 een duidelijke opdracht om als gemeente de regie te nemen en die noodzakelijke kwaliteit voor alle bewoners te realiseren. Amsterdam zette in op de aanleg van een 'grachtengordel' voor de gewone man. Hiermee werd niet bedoeld een letterlijke kopie van monumentale straatwanden aan gebogen waterwegen te realiseren, maar een nieuwe stad met voldoende ruimte, groen en licht. Op zoek naar manieren om die nieuwe stad vorm te geven komt het vak van stedenbouwer tot ontwikkeling en in het kielzog daarvan dat van landschapsontwerper. Gezamenlijk op zoek naar manieren om die nieuwe stad vorm te geven. En dat komt voor het eerst helemaal samen in het AUP en de uitwerking daarvan.

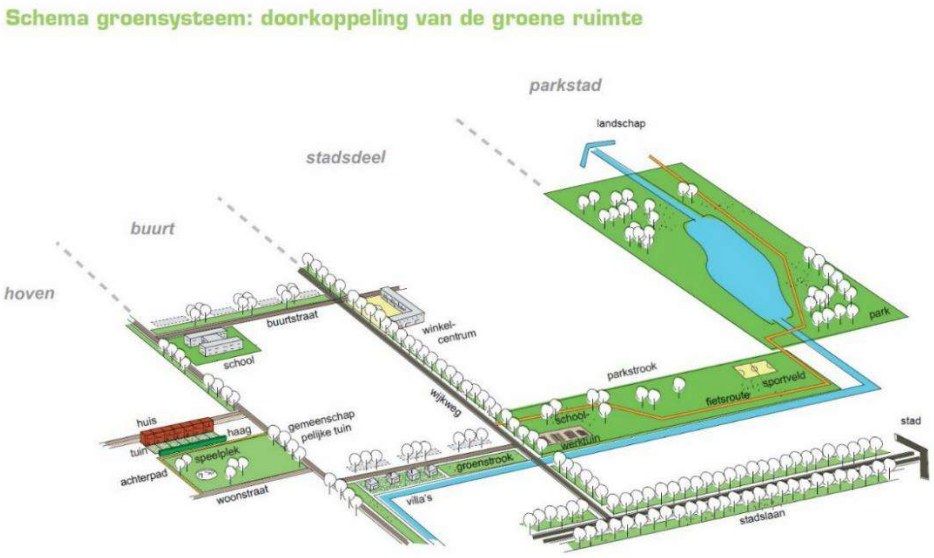

De verbinding van schaalniveaus in de groenstructuur

(Yttje Feddes, De toekomst van de groenstructuur van Parkstad, 2009)

In de Westelijke Tuinsteden culmineerde dit zelfs in een heuse bomentaal. Een taal die in 2009 is herontdekt en als eerste beschreven voor Slotervaart door ir. Frank de Josselin de Jong en in 2010 is uitgewerkt als spelregels voor de vernieuwing in Geuzenveld-Slotermeer.

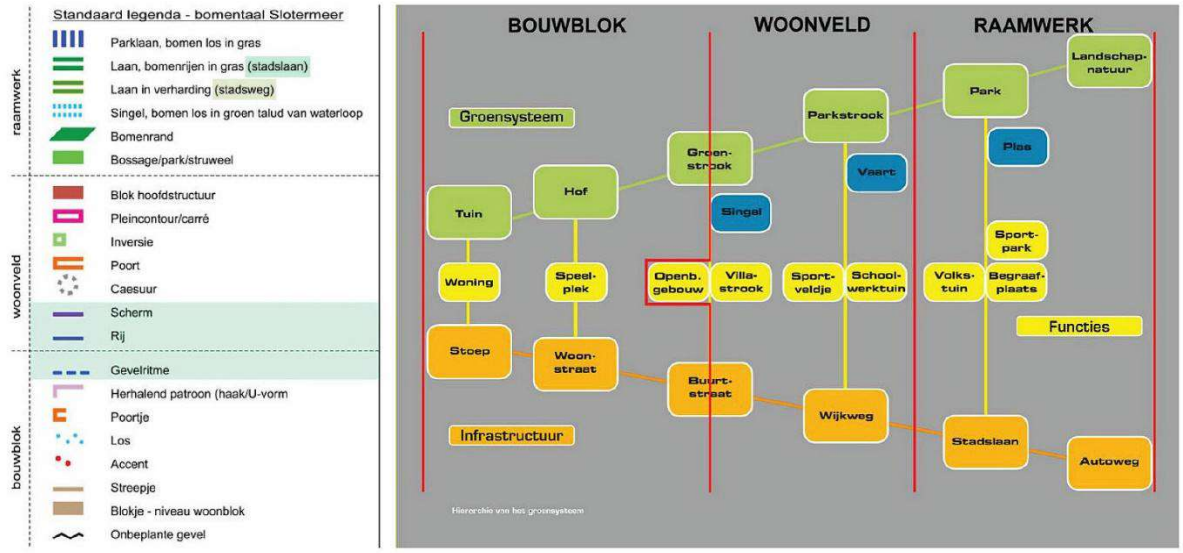

Op 7 oktober 1952 heeft Koningin Juliana Slotermeer geopend als eerste van de Westelijke Tuinsteden buiten de ringspoorbaan. Alweer zeventig jaar geleden.

Waar in de oudere stadsdelen het gros van de bomen door de stadse dynamiek al voor het einde van de pubertijd hun einde vinden, begint in Nieuw-West een groot deel van de bomen volwassen te

worden. Daarnaast hebben de opeenvolgende boombeheerders bij nieuwe aanplant heel gericht een grote hoeveelheid bijzondere soorten en cultivars gebruikt. In het boek Waardevolle bomen in Amsterdam schreef professor Lever het al in 1993, Amsterdam is één groot Arboretum. Dat geldt ondertussen ook voor stadsdeel Nieuw-West.

BOMEN IN ALLE SOORTEN 1993

de ontdekkingsreis van Jan Lever

Om exotische bomen te zien hoeven wij dus niet naar speciale bomentuinen in Wageningen of elders te gaan. Ze pronken in Amsterdam, dat niet alleen een Artis heeft, maar zelf één groot Arboretum is! Het feit dat de bewoners van onze kosmopolitische stad uit alle werelddelen afkomstig zijn wordt dus gereflecteerd door ons bomenbestand.

STICHTING STOA 75
STEDELIJK BEHEER AMSTERDAM / INFRASTRUCTUUR, SPORT EN RECREATIE
BELEIDSAFDELING LANDSCHAP, NATUUR EN OPENLUCHTRECREATIE

Het is dan ook ondoenlijk en bovendien niet zinvol om alle dendrologisch bijzondere bomen van het stadsdeel een speciale status te geven. De bomenverordening geeft iedere Amsterdamse boom al een zekere basisbescherming. In Nieuw-West staat echter een aantal zeldzamere bomen die tevens beeldbepalend en op leeftijd zijn en beslist een plaats op de lijst verdienen.

De doodsbeenderenboom achter de Jacob Tilstraat

Het is bovendien sterk aan te bevelen om de registratie van de bomen van Nieuw-West te verbeteren. In het gemeentelijk bomenbeheersysteem staan opvallend veel Nieuw-West-bomen met verkeerde plantdatum en/of soort- en cultivaraanduiding. De commissie heeft veel tijd moeten steken in het alsnog zo correct mogelijk identificeren en de plantdatum achterhalen van de bomen die zij adviseert op de lijst van beschermwaardige houtopstanden te zetten. Ons advies over wel of

niet opname van een boom of groep bomen is vanzelf gebaseerd op de criteria uit de bomenverordening. In bijlage 1 heeft de commissie aangegeven op welke wijze deze criteria zijn geoperationaliseerd om ze praktisch en transparant hanteerbaar te maken. Van iedere beoordeelde boom is bovendien een paspoort bijgevoegd met specifieke informatie.

De rode beuk van Sloten, een van de oudste bomen van de Westelijke Tuinsteden (plantjaar rond 1865)

Monumentale bomen herinneren ons aan het verleden, we bewonderen ze in het heden, en we zijn er zuinig op voor de toekomst. Het duurt immers vaak een aantal mensengeneraties voordat bomen volgroeid zijn en enorme afmetingen hebben bereikt. Alleen door goede, duurzame bescherming kunnen bomen oud worden. Volgroeide, oude bomen zijn daarmee een kostbaar bezit en genieten door plaatsing op de lijst van beschermwaardige houtopstanden extra bescherming. Wenselijk is het dat elke inwoner zijn beeld van wat een boom is, kan spiegelen aan een echt oude boom op loopafstand van de woning. In Nieuw-West zijn gelukkig nog bomen over van voor de aanleg van de tuinsteden.

De actualisatie

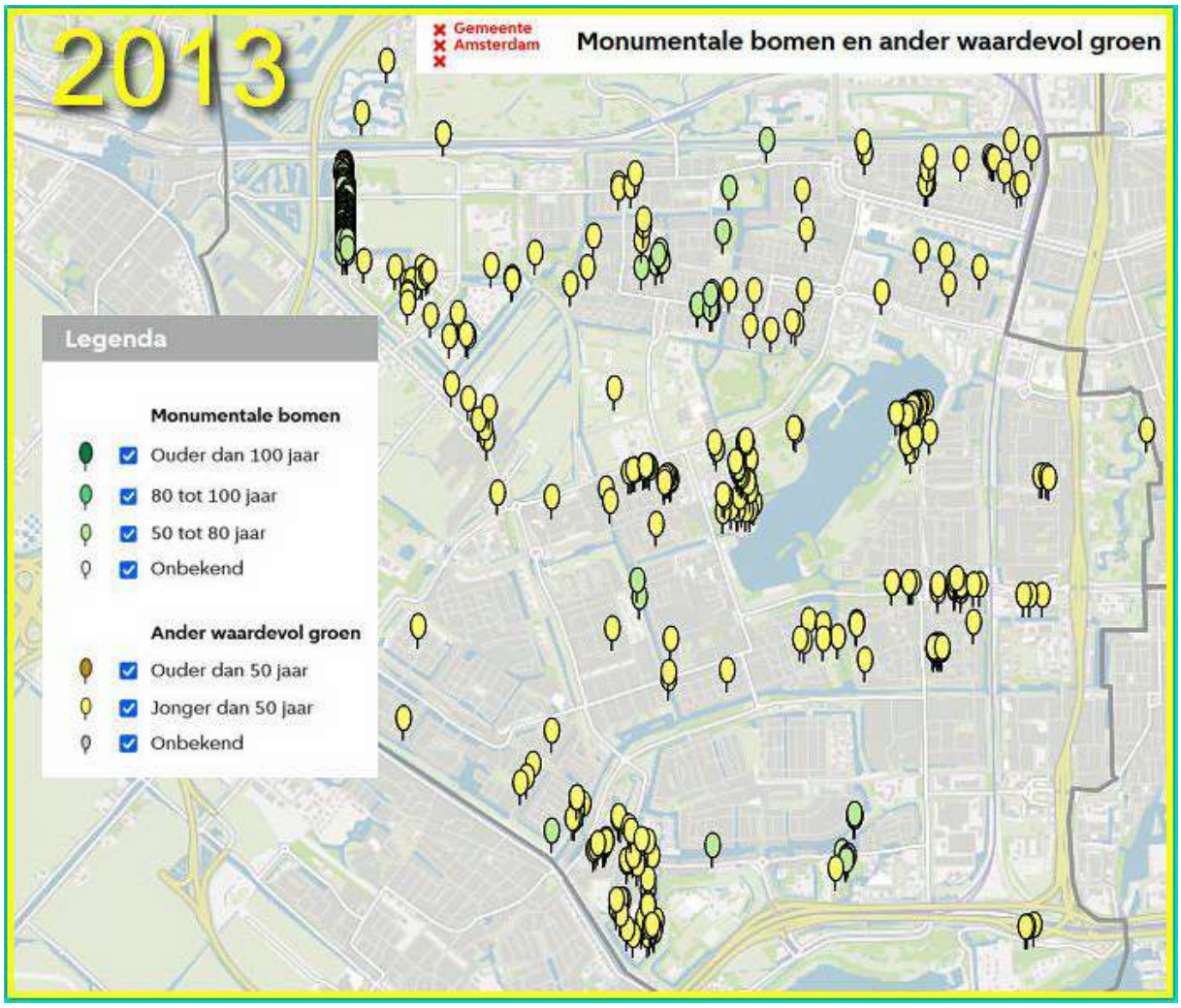

Selectie Nieuw-West 2013 op maps.amsterdam.nl

Het college van Amsterdam heeft in 2019 een adviescommissie beschermwaardige houtopstanden benoemd en met de gemeenteraad afgesproken de verschillende stadsdeellijsten samen te voegen tot één stedelijke lijst. De oorspronkelijke 17 stadsdelen bleken echter bij de opstelling van hun lijsten ieder andere criteria gehanteerd te hebben en/of de criteria anders geïnterpreteerd. Deels veroorzaakt doordat stadsdelen ieder een eigen bomenverordening hadden. Momenteel is binnen Amsterdam voor de hele stad één centrale bomenverordening van kracht[1]. Bovendien bleken door

[1] Sinds 1 oktober 2016 is de centrale stedelijke bomenverordening van kracht, die in 2014 is vastgesteld door de gemeenteraad.

de vele reorganisaties niet altijd alle besluiten meer terug te vinden, en ook niet alle stadsdeellijsten volgens planning geactualiseerd. Intussen stond er een aanzienlijk aantal bomen op de lijsten die al lang verloren waren gegaan. Een proces van actualisatie en harmonisatie bleek noodzakelijk om tot een adequate stadsbrede lijst te komen. Wij als commissie adviseren daarover.

Binnen stadsdeel Nieuw-West lagen voorheen drie stadsdelen, waarvan Osdorp en Slotervaart ieder ooit op eigen wijze een lijst hebben vastgesteld en stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer nooit verder gekomen is dan een ambtelijke inventarisatie. In afwachting van de actualisatie, zijn deze geïnventariseerde bomen - op verzoek van de gemeenteraad - in 2018 door B&W tijdelijk een gelijkwaardige bescherming toegekend als de bomen op de bestuurlijk vastgestelde lijsten van beschermwaardige houtopstanden. Als uitgangspunt voor deze tijdelijke bescherming is een gelegenheidspagina op maps.amsterdam.nl genomen. Deze pagina bleek echter enkel een officieuze incomplete selectie en aanduiding weer te geven. In Nieuw-West is daarom extra energie gestoken in een aanvullende inventarisatie en ook een groot aantal niet op deze oude kaart staande bomen beoordeeld.

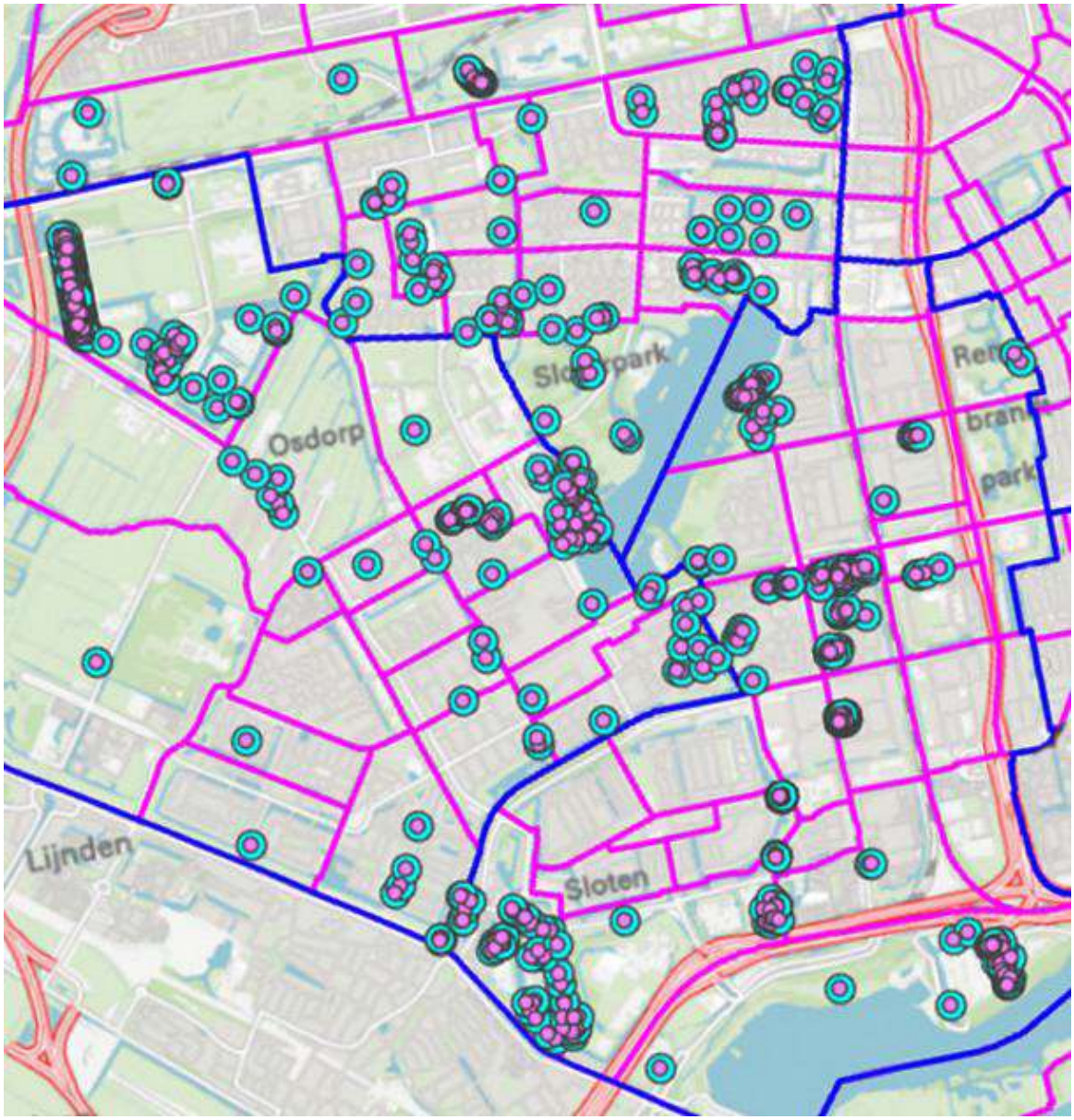

Beoordeelde bomen & boomgroepen bij actualisatie Nieuw-West

Exclusiviteit

Voor plaatsing op de lijst moet een houtopstand zich in minstens één opzicht duidelijk onderscheiden. Alleen dan houdt de lijst bijzondere betekenis en blijven de extra inspanningen voor behoud haalbaar en verdedigbaar. Het betreft dus nadrukkelijk niet een lijst van alle mooie bomen. Bij de beoordeling van de mate waarop een boom zich duidelijk onderscheidt, kijkt de commissie allereerst naar Amsterdam als geheel met overig Nederland als referentie daarbij. Gezien de verscheidenheid in leeftijd en (stedenbouwkundige) opbouw van de verschillende stadsdelen kijkt de commissie in haar advisering ook naar de bijzondere betekenis van de houtopstand voor het betreffende stadsdeel/stadsgebied. Het is voor alle bewoners van belang ook in hun nabije omgeving bijzondere bomen te kunnen ervaren.

Perzisch IJzerhout in het Siegerpark

Ander waardevol groen

In veel van de (voormalige) Amsterdamse stadsdelen zijn onder verschillende namen bomen aangewezen als potentieel monumentaal. In Zuidoost werden dit bijvoorbeeld schaduwbomen genoemd. Onder de van kracht zijnde bomenverordening hebben die aanwijzingen geen formeel-juridische betekenis, maar wel betekenis in de communicatie, voor het beheer en bij gebiedsontwikkeling. Wij adviseren deze categorie gemeentebreed te handhaven in het bomenbeheersysteem onder de term ander waardevol groen. De commissie adviseert bijvoorbeeld de boskrieken van de (verplaatste en nog jaarlijks uitbreidende) Laan van Verdienste als zodanig te registreren. Deze bomen bezitten als bomen individueel absoluut niet de exclusiviteit om al een plaats op de lijst te verantwoorden. De commissie adviseert om zeer terughoudend te zijn t.o.v. zowel het plaatsen van hele bomenlanen als het plaatsen van alle herdenkingsbomen op de lijst van beschermwaardige houtopstanden. Maar de Laan van Verdienste verdient wel een goede registratie van alle bomen en ter ere van wie of wat ze geplant zijn, inclusief een foto van het bijgeplaatste bordje. Tot nu toe ontbreekt die registratie nog, vanwege de historisch gegroeide organisatie rond

het planten van deze bomen. Tevens bevelen we aan een duidelijk beheerplan voor deze laan op te stellen, zowel voor de bomen, de groeiplaatsen als de bordjes. Nu lijken er bijvoorbeeld iepen ingeboet te zijn, en ook dubbelbloemige cultivars (Prunus avium 'Plena'), waar als eindbeeld toch een laan van wilde kersen bedoeld is.
Vergelijkbaar adviseert de commissie om bomen van het Bea-Schwarz-erelint te registreren als ander waardevol groen. Hier is de waarde vooral het behoud van de structuur met de speciale Bea Schwarz-iep als eerbetoon aan de onderzoekster die de oorzaak van de iepziekte heeft ontdekt. En daarmee de basis gelegd heeft voor het behoud van Amsterdam als iepenhoofdstad.

Eerbetoon bij Sloterplas aan iependokter Bea Schwarz

Aan de oever van de Sloterplas is woensdagmiddag een start gemaakt met de reparatie van een unieke rij iepen van het type Bea Schwarz, vernoemd naar de ontdekker van de oorzaak van de iepziekte.

Door Patrick Meershoek 16 maart 2016, 17:00

Het stadsdeel Nieuw-West grijpt Boomfeestdag aan om een eresaluut te brengen aan Schwarz, die in 1922 als jonge biologe promoveerde op de beschrijving van de schimmel die volgens haar ten grondslag lag aan de gevreesde ziekte.

De ontdekking van Schwarz werd door mannelijke vakgenoten aanvankelijk naar het rijk der fabelen verwezen. Na de oorlog kreeg zij alsnog de eer die haar toekwam door de presentatie van een resistente iep met haar naam. Die werd in de jaren vijftig onder meer aan de Sloterplas geplant.

In de decennia daarna verrommelde het bijzondere iepenlint. Dode bomen werden door andere typen vervangen. In de komende jaren worden alle afwijkende bomen weer vervangen door de Bea Schwarz-bomen, die speciaal voor dit doel op een boomkwekerij in het Groningse Glimmen zijn gekweekt.

Een iep. BEELD SHUTTERSTOCK

<u>Bijzondere lanen & boomgroepen</u>
Naast de twee al genoemde bomenlanen – de Laan van Verdienste & het Bea-Schwarz-erelint – heeft het stadsdeel nog een aantal andere bijzondere boomlanen/groepen.

Olympische laan Sportpark Ookmeer
Begin 2009 is op Sportpark Ookmeer voor elke Nederlandse winnaar op de Olympische en Paralympische Spelen 2008, een Hartbladige els geplant. Dit op verzoek van de toenmalig dagelijks bestuurder van Osdorp, Achmed Baâdoud. Deze bomen hebben als individuele bomen nog geen enkele exclusiviteit en de Alnus cordata is geen boom die honderden jaren oud wordt. De commissie adviseert daarom deze bomen geen bijzondere status te geven op basis van de Bomenverordening. Indien het bestuur de laan als eerbetoon voor de 2008-winnaars in stand wil houden dan bevelen wij wel aan de erbij geplaatste boombordjes goed te registreren. Deze komen aan het eind van hun levensduur.

Bomencarré Staalmanplein

Het bomencarré op het Abraham Staalmanplein is op basis van de Amsterdamse Erfgoedverordening 2015 in 2019 expliciet aangewezen als onderdeel van het gemeentelijk monument Staalmanplein. Op historische foto's is te zien dat rond 1971 in een carré geplaatste platanen zijn verschenen rond een zandbak, mogelijk om, geheel in lijn met de opvattingen over openbare ruimte in die jaren, het plein een meer beschut karakter te geven. In 2003 is op het plein tijdelijke huisvesting voor kinderopvang geplaatst, die in 2009 weer is verwijderd. Door de dominante aanwezigheid van de zandbak hebben de bomen het vrije, multifunctionele gebruik van het plein sterk bepaald. De bomen zijn een onderdeel van het plein met positieve monumentale waarde, omdat ze getuigen van de historische gelaagdheid van het plein waarbij twee opvattingen over de inrichting openbare ruimte samenkomen, namelijk die van de jaren 50-60 waarin gestreefd werd naar een open, multifunctioneel plein en die van de jaren 70 waarin gezocht werd naar een beschut karakter. Als individuele bomen echter hebben deze platanen nog geen exclusieve waarde en vanuit de erfgoedverordening gaat het primair om de structuur. De ruimtewerking op het plein hangt daarentegen ook sterk samen met de bereikte omvang van de platanen en platanen kunnen met goed beheer honderden jaren oud worden. Wij adviseren daarom deze platanen in het gemeentelijke boombeheersysteem te registreren als ander waardevol groen.

Het verhulde monument

Een opmerkelijke en bij weinigen bekende achtergrond heeft de groep Italiaanse populieren langs het Christoffel Plantijnpad. Ze zijn begin jaren negentig geplaatst als onderdeel van de inrichting van de ecologische verbindingsroute Sloterplas-Nieuwe Meer, tevens de (roze fietspad)route naar de homo-ontmoetingsplek in de Oeverlanden Nieuwe Meer. De populieren zijn als het ware markeringsbomen die de route aankondigen. Naar een idee van Dirk Hoornsman (ontwerper van o.a. het Kasterleepark, intussen overleden) zouden de populieren geplant worden in een driehoek die ieder voorjaar roze zou uitlopen. Om weerstand te voorkomen wou Dirk echter geen bekendheid geven aan de achtergrond van het ontwerp. Het is een verhuld monument geworden. Waarschijnlijk mede daardoor heeft het concept richting uitvoering een andere wending genomen. Gekozen is

voor het versterken van de primair bedoelde functie van stedenbouwkundig accent door geen roze uitlopende Populus canadensis te gebruiken, maar Populus nigra 'Italica'. En ook vormen de bomen geen driehoek. Het is een bomenblok geworden/gebleven als groene tegenhanger van de er achterliggende torentjes. Deze torentjes zijn de hoekaankondiging van het zuidelijk deel van Nieuw Sloten. Het populierenblok heeft dezelfde ondersteunende functie maar combineert die met de rol van baken om aan te geven dat de groene ecologische en recreatieve verbinding hier verder gaat naar de Oeverlanden. Deze signalen compenseren gezamenlijk de heftige breuk in de route die de Antwerpenbaan vormt. Maar versluieren daardoor mede die andere boodschap.

Het verhulde monument langs het Christoffel Plantijnpad

In Amsterdam wordt er groot belang aan gehecht dat iedereen zich veilig kan voelen en zichzelf zijn. Daarbij past het dit lang verhulde monument te ontsluieren, een kwart eeuw na het plaatsen van het homomonument op de Westermarkt. Wij adviseren daarom deze bomen als groep op de lijst van beschermwaardige houtopstanden te zetten en ze daarmee ook hun symbolische rol als markeringsbomen voor inclusiviteit te laten vervullen.

De bomenlaan van Park Brettenburg

De abelenlaan in de Brettenzone is een van de historische structuren uit het Nieuw-West-museum van ruimtelijke intenties. Het vertelt het verhaal van het AUP en de Brettenzone. Oorspronkelijk bleef men trouw aan de uitgangspunten van het AUP en in 1975-1979 werd een ontwerp gemaakt voor het park De Brettenburg. Het lag ten westen van VTP De Bretten. Het park sloot aan op

Ontwerptekening van het recreatiepark De Brettenburg uit januari 1979.

de hoofdgroenstructuur van de Westelijke Tuinsteden (het strak modernistische Eendrachtpark) en was georganiseerd rondom de geplande Australiëhavenweg. Het was ontworpen in de landschapsstijl met heuvels, kronkelige paden, bomenlanen en door bomen omzoomde grasvelden die ontleend leken aan het Amsterdamse Bos. Aan weerszijden van de Australiëhavenweg werd een herinnering ontworpen aan het veenlandschap. De heuvels waren in het ontwerp geïntegreerd als natuurlijk aandoende hoogten, naar voorbeeld van het beroemde Parijse stadspark Les Buttes-Chaumont. De werkelijke reden voor de aanleg van heuvels was echter dat Amsterdam slooppuin kwijt moest afkomstig uit de stadsvernieuwing van de Dapperbuurt (Rapenburg en de Roomtuintjes). Uiteindelijk is er van het gehele park slechts een klein deel uitgevoerd. Slechte bereikbaarheid en bezuinigingen speelden daarbij een rol. Wat rest van het ontwerp is een aanzet voor het slagenlandschap en een bomenlaantje rond de verder niet vormgegeven heuvels. Een kronkelende abelenlaan volgens de principes van de Engelse landschapstijl. Deze abelen blijken echter nooit opgenomen te zijn in het gemeentelijk bomenregistratiesysteem. De bomen op zichzelf zijn weliswaar niet uitzonderlijk, maar de structuur heeft cultuurhistorische betekenis en is het waard om duurzaam te behouden. Daarom adviseren wij deze bomen als ander waardevol groen op te nemen in het bomenregistratiesysteem.

Essenlaan Tuinen van West, beheerplan urgent

Een unieke monumentale essenlaan bevindt zich in de Tuinen van West. Niet alleen qua uitstraling is deze laan monumentaal, maar tevens erfgoed in de zin dat het de stedenbouwkundige geschiedenis rond de geplande aanleg van het Kanaal om de West zichtbaar maakt. De afstand tot de weg is uitzonderlijk. Dit heeft zijn oorsprong in het Algemeen Uitbreidingsplan van Amsterdam uit 1934 en de voorloper daarvan het plan West uit 1931.

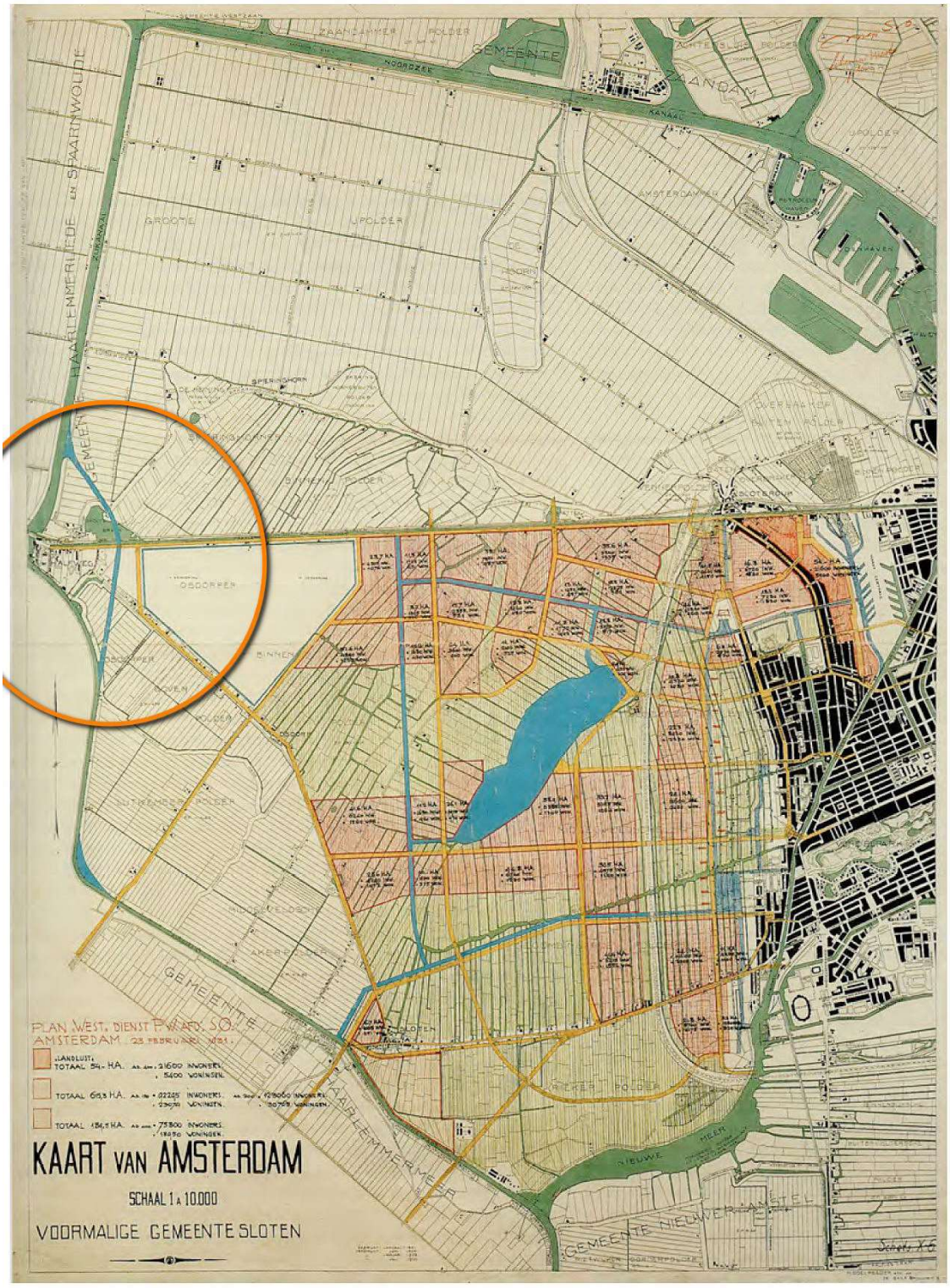

13. Dienst Publieke Werken, Afdeling Stadsontwikkeling Plan West, 23 februari 1931

Met de uitbreiding van de stad kwam namelijk de waterverbinding tussen Ringvaart en IJ in de stad te liggen. Op 4 augustus 1928 geeft B&W van Amsterdam de Commissie Köhler opdracht om te onderzoeken in hoeverre het scheepvaartverkeer in de stad door het landverkeer wordt gehinderd. De commissie onderzoekt in totaal 50 bruggen, waaronder de 8 bruggen over de Westelijke Vaarweg oftewel Kostverlorenvaart. Als de commissie in 1928 met haar werkzaamheden begint is de stad aan de oostkant van de Kostverlorenvaart volgebouwd, terwijl aan de westkant de ene na de andere nieuwbouwwijk gereedkomt. Het eindrapport van de commissie verschijnt op 3 april 1930.

Daarin staat dat het scheepvaartverkeer op de Kostverlorenvaart in de toekomst zodanig zal toenemen dat de hinder voor het kruisende wegverkeer als ontoelaatbaar moet worden beschouwd. De commissie geeft de hoogste prioriteit aan een nieuwe scheepvaartroute tussen het Nieuwe Meer en het Noordzeekanaal.
In samenhang met het Kanaal om de West was het nodig de verbinding (Oud)Slooten met Halfweg en Haarlem om te leiden. De Osdorperweg zou worden afgesloten met de komst van het Kanaal. De toen nog belangrijk geachte verbinding werd via het open deel van de Osdorperweg omgeleid door de Osdorper Binnenpolder-Noord via een nieuw tracé, de Nico Broekhuysenweg. Die weg zou aansluiten op de verlegde Haarlemmerweg die samen met de spoorlijn direct ten noorden van de Verlegde Rijnlandse Hoogwaterkering was gepland. Via een brug over het Kanaal zou de verbinding met het achterland en Haarlem worden gemaakt. Noch het Kanaal, noch de verlegging van de Haarlemmerweg en de spoorlijn werden gerealiseerd. Een prachtig profiel met essen herinnert aan dit ontwerp. Doordat ook de bomen individueel van hoge waarde zijn, manifesteert deze laan zich – net als Park Brettenburg - als de drager van het Museum van Ruimtelijke Intenties. Bij uitzondering adviseren wij daarom om deze in z'n geheel op de lijst te zetten en tevens een goed beheerplan voor deze laan te maken. Want helaas is bij vervanging een onnodig standaardbeheer met opkronen op de ingeboete bomen losgelaten, waardoor de beeldwaarde van de laan sterk afneemt. Mogelijk ook vanwege gebruik van een andere cultivar. Dat nieuwe uitval mogelijk onvermijdelijk zal blijken, maakt het beschikken over een beheerplan des te urgenter. Van de oorspronkelijk nog geïnventariseerde 112 zijn er nu nog 93 over.

Verkeerd beheer van de monumentale essenlaan op de Nico Broekhuysenweg

De vleugelnoten van de Vening Meiniszlaan.
Op 14 maart 2018 verzoekt de voormalige stadsdeelraad de rij vleugelnoten langs de Burg. Vening Meineszlaan in aanmerking te doen komen voor plaatsing op de monumentale bomenlijst van de gemeente Amsterdam. Als adviescommissie beschermwaardige houtopstanden Amsterdam raden wij dit af. De waarde van deze fraaie bomenrij is primair gelegen in de structuur in combinatie met

de boomsoort. Op enkele uitzonderingen na, onderscheiden de individuele bomen zich echter niet positief op één of meerdere relevante criteria. Gezien de algehele conditie van de bomen, is de toekomstverwachting dat jaarlijks meerdere bomen vanuit veiligheid gekapt zullen moeten worden. Om de bomenstructuur te borgen voor de toekomst, is het belangrijk maatregelen t.b.v. deze structuur een prominente plaats te geven in de verdere stedelijke ontwikkeling en in de vanuit verkeerskundig oogpunt en leefbaarheid gewenste herprofileringen van de laan. Wij hebben ons advies ten opzichte van deze bomenlaan uitgebreid gemotiveerd in bijlage 2.

Bomentaal

De helderheid waarmee in Nieuw-West met behulp van de bomen stedenbouwkundige structuur is aangebracht en ondersteund in samenhang met de bebouwing, was en is een gigantische kwaliteit. Het toont ook de belangrijke rol die toendertijd de landschapsarchitect al gekregen had. In de woonwijken zijn de bomen niet gekoppeld aan de wegen, waardoor de plaatsing op het eerste gezicht misschien wat toevallig lijkt. Over de plaats van de bomen is hier echter goed nagedacht. Juist om te benadrukken dat het hier om wonen gaat en niet om verkeer, zijn de bomen hier op specifieke wijze gekoppeld aan de gebouwen. Helaas is die heldere bomentaal niet overal bewaakt met als gevolg verrommeling. Het lijkt erop dat door de reorganisatie, fragmentatie en personeels-wisselingen de opgehaalde kennis en alertheid van tien jaar geleden verdwenen is, zowel bij ontwerpers als beheerders. Door onvoldoende beheersing van de bomentaal worden essentiële woorden verwijderd of verhaspeld en grammatica genegeerd waardoor wartaal ontstaat. In het klein blijkt dat bijvoorbeeld bij een bomenpoortje van de wijkweg naar een hofje toe, waarbij op de plek van een van de twee poortbomen nu een ondergrondse container staat.
Ernstiger aantastingen hebben wij geconstateerd bij herinrichtingen. Daar komt het voor dat tegen alle grammatica in ontworpen wordt. Dat zien we bijvoorbeeld terug aan de Frans Bastiaansegracht, waar enkele jaren geleden geheel contrair aan de bomentaal van Nieuw-West op het talud van de singel berken strak in het gelid geplant zijn.

Toepassing van straat- en laanbomen

Singel

De aanwezigheid van een waterloop wordt zichtbaar gemaakt door de boombeplanting niet aan de rijweg maar juist aan de waterloop te koppelen. Bomen van verschillende soort staan los gegroepeerd in het talud van de watergang. De vochtiger groeiomstandigheden lenen zich goed voor populier, schietwilg, een enkele treurwilg, es en els. •

Aanplant bij de Frans Bastiaansegracht in afwijking van de bomentaal niet juist gekoppeld aan waterloop

Juist de opeenstapeling van kleinere en grotere inbreuken op de bomentaal vormt een groot risico voor de kwaliteit van de openbare ruimte en het unieke tuinstedelijke karakter van Nieuw-West. Wij adviseren de kennis over de bomentaal bij voor Nieuw-West werkenden weer op peil te brengen en de bewaking van dit kwaliteitserfgoed te borgen binnen projecten en beheer.

Schema boombeplanting: samenhang met infrastructuur

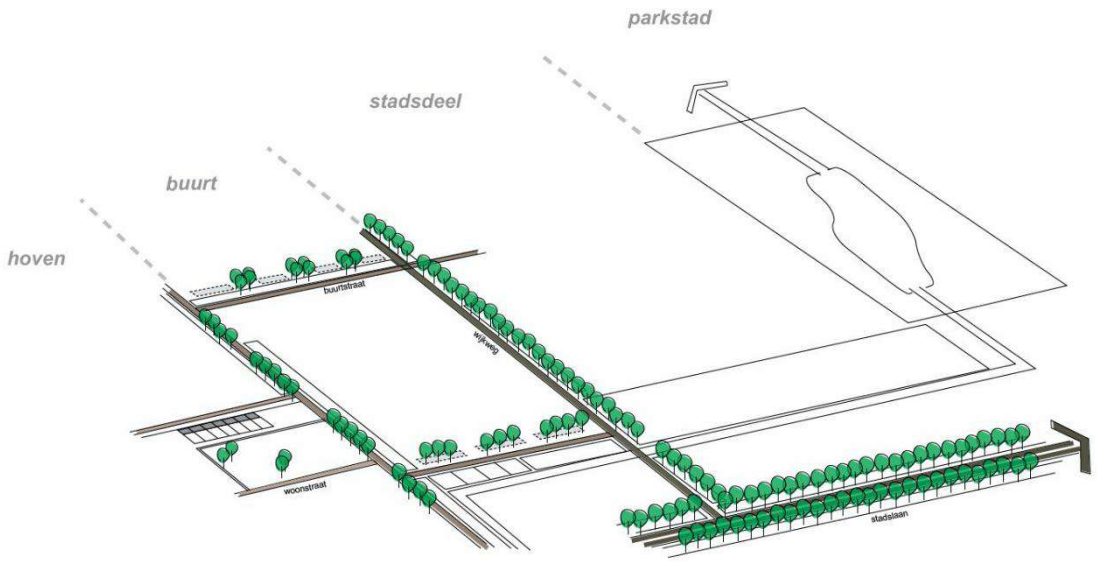

(Yttje Feddes, De toekomst van de groenstructuur van Parkstad, 2009)

Gelukkig is de bomentaal op vele stukken nog wel onaangetast aanwezig of herstelbaar. Wij adviseren zeker niet om al die betreffende bomen op de lijst te plaatsen. Dat schiet zijn doel voorbij.

Het gaat immers primair om de structuren en gebruikte soorten i.r.t. verkeer, waterlopen en gebouwen. Maar waar die taal gevormd wordt door volgroeide bomen met toekomstperspectief, weegt dit als cultuur-historisch erfgoed vanzelfsprekend mee in ons eindadvies. Dit hangt samen met totale waardering van het tuinstadkarakter en de verkaveling, zoals die is vastgelegd in de Ordekaarten.

Ordekaarten

Niet alleen monumenten of architectonische hoogtepunten zijn van cultuurhistorisch belang, maar ook het weefsel tússen de beschermde monumenten. Om ervoor te zorgen dat ook zorgvuldig wordt omgegaan met waardevolle panden en gebieden die niet wettelijk beschermd zijn, heeft Amsterdam waarderingskaarten opgesteld voor veel gebieden. Voor het AUP-gebied is daarbij specifiek ook een waardering gegeven aan de stedenbouwkundige samenhang en het tuinstedelijk karakter. Daarbij wordt de oorspronkelijke planopzet en uitvoering gewaardeerd. Dat betekent dat bij de beoordeling is uitgegaan van de huidige situatie in het perspectief van de oorspronkelijke bedoelingen van het stedenbouwkundig- en architectonisch ontwerp. De waardering is gebaseerd op de verkavelingswijze en de bijdrage van de bebouwing aan het tuinstedelijk karakter, de relatie met het veld als geheel. De ordekaarten voor het AUP-gebied zijn nog deels in ontwikkeling. De waarderingen zijn te vinden op https://maps.amsterdam.nl/ordekaart/?LANG=nl. Juist in de gebieden met hoog gewaardeerde bijdrage van de bebouwing voor de stedenbouwkundige kwaliteit en het tuinstedelijk karakter is er een extra opgave ook de daaraan gerelateerde boomstructuren te behouden. Dit kan grond zijn ze aan te wijzen als beschermwaardige houtopstand, vooral op basis van hun beeldbepalendheid en cultuurhistorische betekenis. Dit indien de betreffende bomen ook voldoende levensverwachting hebben.

Tussenwaardering Verkaveling

Tussenwaardering Tuinstadkarakter

Als voorbeeld van hoe de commissie hiernaar gekeken heeft, kan het Anthony Spatzierhof en omgeving fungeren

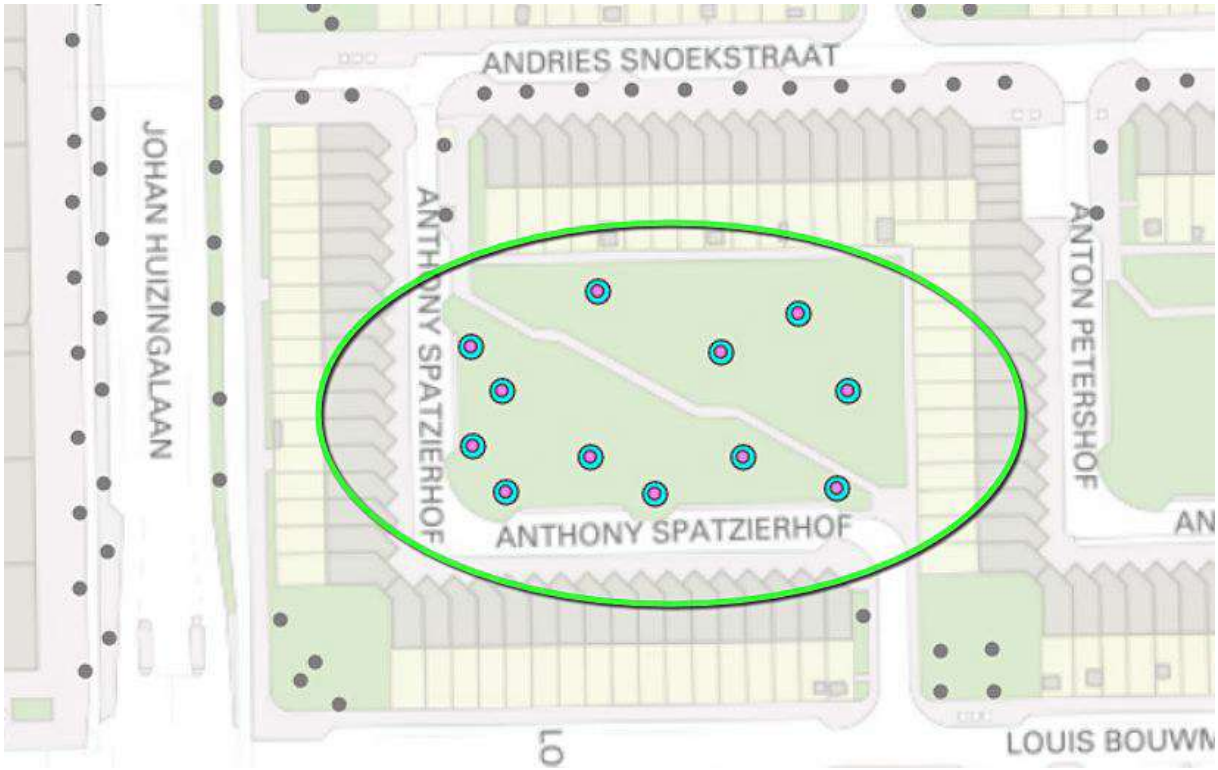

De hier op het hofje conform de bomentaal los gegroepeerde platanen worden omringd door de zogeheten zaagtandwoningen ontworpen door Frans van Gool. Deze zijn onderdeel van het gemeentelijk monument Blue Banddorp. De platanen kunnen als soort honderden jaren oud worden. Wij bevelen dan ook aan om deze platanen op de lijst van beschermwaardige houtopstanden te handhaven. Hoewel de groeiplaats niet urgent verbetering behoeft, is in dit complex vermoedelijk bovenop het ophoogzand slechts minimaal teelaarde aangebracht en slechts krappe groeiplaatsen voor de bomen aangelegd, zoals in de tijd van aanleg gebruikelijk was. Voor de langere termijn is het daarom raadzaam om toch onderzoek in te plannen naar de mogelijkheden van groeiplaatsverbetering. In dit geval is dat een opgave voor Stichting Ymere. Hier is namelijk - zoals op vele plaatsen in Amsterdam Nieuw-West - het plantsoen in erfpacht uitgegeven aan de woningbouwcorporatie die ook de woningen beheert.

In het vergelijkbare Johannes Helgershuishof zijn paardenkastanjes aangeplant, en hiervan zijn al de nodige uitgevallen. Van de overgebleven exemplaren hebben vele een beperkte levensverwachting. Sowieso is de paardenkastanje geen soort die honderden jaren oud wordt. De zilveresdoorns in het nabij gelegen orde 1 complex Commeniusstraat/Johan Huizingalaan e.o. (van J.F. Berghoef) vormen geen gaaf ensemble meer met de bebouwing, en zijn eveneens een boomsoort met een beperktere levensduur. Voor beide boomgroepen adviseert de commissie daarom om ze niet opnieuw op de lijst van beschermwaardige houtopstanden te zetten, maar ze vooralsnog wel aan te merken als waardevol groen. Voor deze gebieden ligt het maken van een gericht herstel- en beheerplan in de rede.

<u>Nolensstraat</u>

Hier staan achttien linden, waarvan vier op grond van het collegebesluit van 2018 een tijdelijke aanwijzing als beschermwaardige houtopstand hadden gekregen. Voor de overige veertien is door de Werkgroep Bomenbescherming Amsterdam in augustus 2019 een verzoek gedaan deze ook toe te voegen aan de gemeentelijke lijst van beschermwaardige houtopstanden. Zij gaven aan de groep van achttien bomen als geheel beeldbepalend te vinden. De bebouwing voor de Nolensstraat komt

niet voor op de ordekaarten. Dit omdat er reeds voor 2011 planvorming had plaatsgevonden uitgaande van sloop en een peildatum afgegeven voor herhuisvesting. Door de wooncrisis is dit proces vervolgens voor langere tijd tot stilstand gekomen. Vanaf 2018 heeft nieuwe planvorming plaatsgevonden. In juni 2019 is een aanvraag gedaan door de Bond Heemschut om deze Van Tijen-flats aan te wijzen als gemeentelijk monument. In sept 2019 adviseert de Commissie Aanwijzing Monumenten (van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, de CRK) positief t.a.v. de aanwijzing. Het college van B&W heeft in 2020 echter ingestemd met het voornemen van het Dagelijks Bestuur van stadsdeel Nieuw-West om de woningbouwblokken aan de Nolensstraat 6-154 niet aan te wijzen als gemeentelijk monument. Ondertussen zijn de panden gesloopt, is nieuwbouw voorzien met een nieuwe rooilijn, een deel van de achttien linden gekapt en een sterk van de oorspronkelijk maaiveldinrichting afwijkend nieuw ontwerp voor de openbare ruimte gemaakt.

Participatieposter 2022

Door dit alles is de gaafheid en herkenbaarheid van een eventueel te beschermen samenspel tussen de achttien bomen en (monumentale) bebouwing niet meer aanwezig. Linde als soort komt door zijn duurzaamheid op zich wel in aanmerking voor bescherming, ze kunnen honderden jaren oud worden. Linden zijn in Nieuw-West echter geen zeldzaamheid. Dat geldt ook voor de Amerikaanse linden van de Nolensstraat (in het beheersysteem staan de bomen foutief geregistreerd als Hollandse linde). Wij adviseren daarom de specifieke bescherming te blijven beperken tot de vier al tijdelijk aangewezen goed ontwikkelde en als individu beeldbepalende exemplaren.

Ecologische bomen

Natuurwaarde is een van de criteria voor het extra beschermen van bomen. Daarbij gaat het vooral om de betekenis van de houtopstand voor zeldzame dieren en planten. Dat kan dus gaan om een boom die bijvoorbeeld een vleermuiskolonie huisvest, of mycologisch waardevol is omdat het gastheer is van bijzondere zwammen.

Knotabeel met zwavelzwam

Op Volkstuinpark Ons Buiten staat bijvoorbeeld een veterane knot-abeel met zwavelzwam. Levert een oude knotboom sowieso al onderdak aan een grote diversiteit van organismen, een zwavelzwam op een populier (witte abeel) is geen algemeen verschijnsel en maakt de boom des te beschermwaardiger.

Bijzonder qua natuurwaarde in Nieuw-West zijn de appelaar met maretak en twee populieren met klimop met klimopbremraap in Natuurtuin De Wiedijk. De klimop is onderhand zo dik, dat zij intussen ook zelfstandig onder de definitie van houtopstand valt. En de trots van het Sloterpark, de

abeel & wilg met paarse schubwortel (Lathraea clandestina). In Amsterdam ons verder alleen bekend vanuit de Hortus Botanicus aan de Plantage Middenlaan.

Paarse schubwortel op wilg in Heemtuin Sloterpark

Volgens de FLORON-verspreidingsatlas zijn er sinds 1990 maar 68 vindplaatsen van de paarse schubwortel geïnventariseerd.

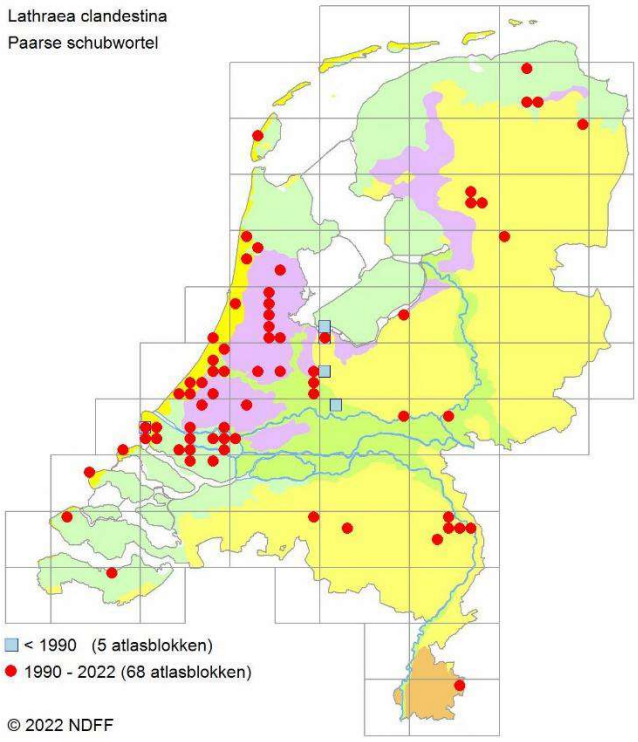

De paarse schubwortel heeft geen groene bladeren en leeft daarom als parasiet op de wortels van wilgen en populieren. Het grootste deel van de schubwortel zit onder de grond in de vorm van een vertakte wortelstok met schubben die de sapstroom van de boom aftapt. Die sapstroom is in het voorjaar rijk aan koolhydraten en daar maakt de schubwortel gebruik van door juist dan te bloeien. De schubwortel is een echte lentebode.

Dit zijn voorbeelden van bomen die een plek op de lijst van beschermwaardige houtopstanden verdienen.

Heksenbezem in iep bij Sloterplas voorjaar 2020

Heksenbezem in iep Oeverpad najaar 2020

In Nieuw-West staan ook enkele iepen met zogeheten heksenbezems erin. Waar dit bij berken een algemeen voorkomend verschijnsel is, is dat bij iepen zeldzaam. De Amsterdamse iep met de grootste heksenbezem – zo'n twee meter in doorsnee - bevindt zich op het Waterlooplein. De gemeenteraad heeft aangedrongen op behoud van deze unieke iep. Waar 24 andere gekapt zijn voor de herinrichting, is deze honderdjarige iep verplant. De heksenbezems in Nieuw-West zijn van geringere omvang. Wij adviseren deze vooralsnog als ander waardevol groen te registreren in het gemeentelijk bomenbeheersysteem.

Kampioenbomen

De commissie heeft ook gekeken of er bomen in het stadsdeel zijn van een uitzonderlijke betekenis, van echt een klasse apart. Zij ziet in Nieuw-West zes bomen die in dat opzicht een speciale vermelding verdienen.

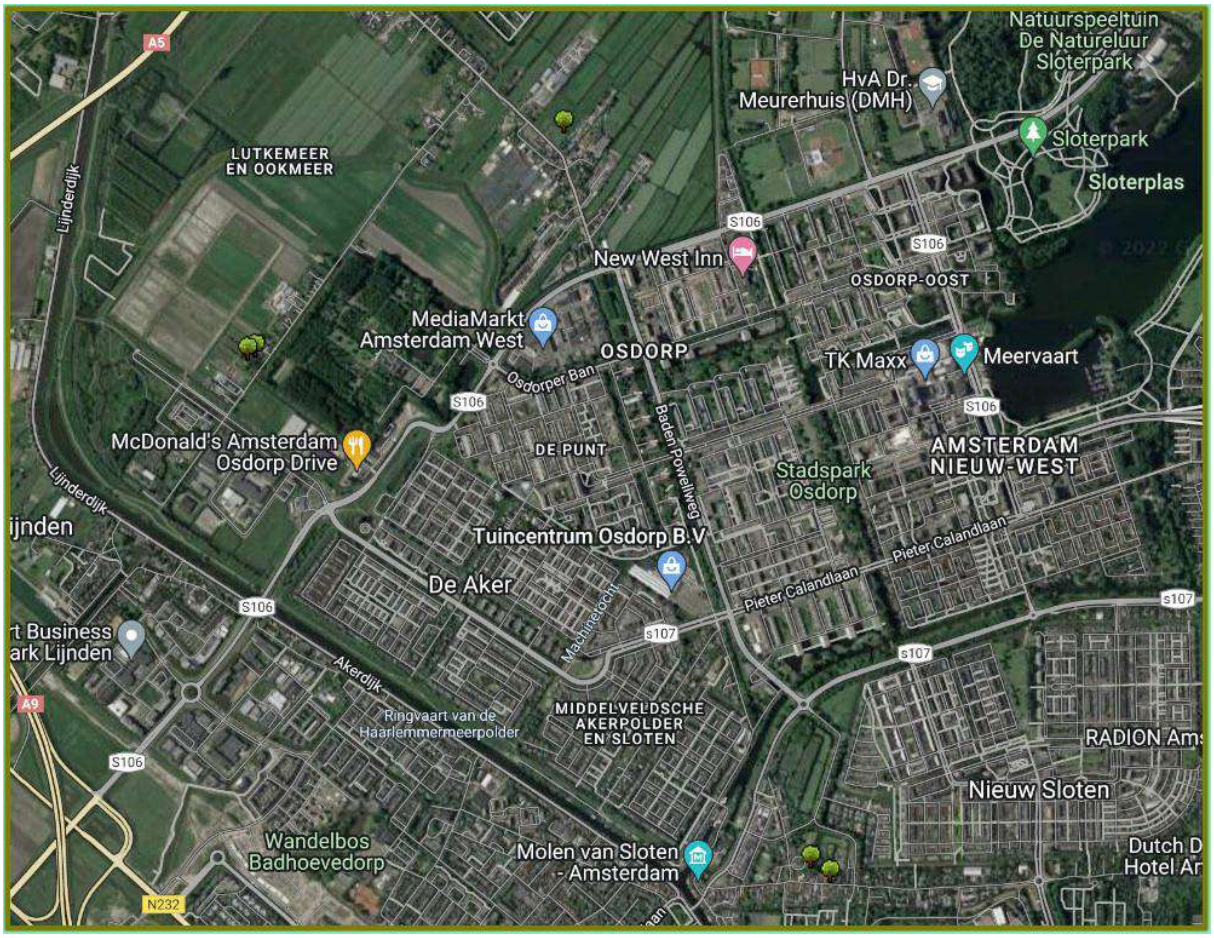

Kaart Landelijk register monumentale bomen

ID Bomen	Plantjaar	Boomsoort	Boomsoort nl	Straat	Huidige Status
412136	1910	Platanus orientalis	Oosterse plataan	SLOTERWEG	Ander waardevol groen
386986	1860	Fraxinus excelsior `Pendula`	Treures	OSDORPERWEG	Ander waardevol groen
386978	1865	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	OSDORPERWEG - in tuin pastorie	Ander waardevol groen
358452	1960	Ulmus minor 'Sarniensis'	Monumentaaliep	LOBO-BRAAKENSIEKSTRAAT	Ander waardevol groen
N1573	1950	Maclura pomifera	Osagedoorn	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
N1606	1875	Pyrus communis	Peer	Lutkemeerweg	Geen status

Vier van deze bomen staan ook in het Landelijk Register van Monumentale Bomen. De Oosterse plataan bij de Sint Pancreaskerk, de treures bij de oude begraafplaats Osdorperweg, de Bruine beuk in de vml. Pastorietuin in Sloten, en de Peer in de Lutkemeerpolder. Alle stammend uit de tijd van de gemeente Sloten voor de aanleg van de Westelijke Tuinsteden.

De osagedoorn is een in Nederland zeer zeldzame boom. Na het in 2016 rooien van de ruim 50-jarige osagedoorn in de Hortus Botanicus Amsterdam, staan er in de stad - voor zover bekend - nog

maar vier exemplaren. Een staat op begraafplaats De Nieuwe Ooster, de andere drie in stadsdeel Nieuw-West. Daarvan is de osagedoorn op VTP Ons Buiten verreweg de grootste en vitaalste.

Osagedoorn op Volkstuinpark Ons Buiten

De monumentaaliep in de Lobo Braakensiekstraat is niet de enige monumentaaliep in Amsterdam, maar wel een uitzonderlijk ruim uitgegroeid exemplaar met een goede groeiplaats. Een echte omfietsboom.

Monumentaaliep Lobo Braakensiekstraat

<u>Groeiplaats</u>

Daadwerkelijk behoud vraagt naast juridische bescherming ook aandacht voor toegespitst beheer plus ruimtelijke bescherming van de groeiplaats in de omgevingsplannen. Dit zijn zaken die aanvullend geregeld moeten worden om de lijst echt zinvol te laten zijn. Bij de (her)inventarisatie van de bijzondere bomen in Nieuw-West is wel de kroonomvang ook geregistreerd als voorlopige indicatie van de omvang van de te beschermen groeiplaats. En er is daarbij geïnspecteerd op benodigde aanvullende beheermaatregelen om de groeiplaats te verbeteren.

Boombordjes

In Amsterdam is een wildgroei aan bordjes en andere gelegenheids-aanduidingen bij bomen ontstaan, waarbij bovendien het beheer niet geregeld is en de teksten niet opgenomen in het boomregistratiesysteem. Dat zien wij ook in Nieuw-West terug. Het is een mooie eerste stap dat dit jaar door de SIOR (Stuurgroep Inrichting Openbare Ruimte) een richtlijn is vastgesteld voor dit soort boominformatieborden. Die staat en valt echter bij de implementatie daarvan binnen de veelkoppige gemeentelijke organisatie. Wij adviseren meer aandacht aan deze richtlijn te geven en deze ook bij beheertoetsen mee te nemen.

Toekomstbomen

Plekken voor bomen om uit te kunnen groeien tot monumentale boom zijn sporadisch te vinden in Amsterdam. Om oud en monumentaal te worden hebben ze wel twee keer meer groeiruimte nodig dan standaard toegepast. Het streven is om jaarlijks zo'n vijftig van deze plantlocaties aan te wijzen. Dit mede n.a.v. raadsmotie U-1482 van 27 september 2019 (motie Nadif, De Heer, Rooderkerk en Flentge) om waar mogelijk optimale groeiomstandigheden te creëren, zodat een nieuw geplante boom kan uitgroeien tot een grote monumentale boom.

In het plantseizoen 2021-2022 zijn vijf toekomstbomen in Nieuw-West geplant

Gisib ID	**Boomsoort**	**Nederlandse naam**	**Straatnaam**
418331	Gymnocladus dioica	Doodsbeenderenboom	Kasterleepark
374260	Tilia x flavescens 'Glenleven'	Linde (cultivar)	Griendstraat
361569	Sequoiadendron giganteum	Mammoetboom	Piet Wiedijkpark
419371	Tilia heterophylla 'Prestige'	Zomerlinde (cultivar)	Herman Hellingplantsoen
419823	Platanus orientalis 'Digitata'	Oosterse plataan (cultivar)	Van Gilsestraat

Wij adviseren deze vijf ook formeel als toekomstbomen in het gemeentelijk bomenbeheersysteem op te nemen, zodat bij beheer en gebiedsontwikkeling hiermee rekening gehouden blijft worden. Uitgangspunt is dat deze bomen op termijn in aanmerking komen voor opname op de lijst van beschermwaardige houtopstanden.

Het Lancastermonument

In ons advies willen we als laatste aandacht geven aan het bijzondere Lancastermonument aan de Machineweg in de Houtrakpolder. Het ligt op een steenworp afstand van de plek waar een neergeschoten bommenwerper op 30 januari 1944 de boerderij van de familie Van der Bijl doorboorde. Een uitgebreid verslag hiervan valt te lezen in het Leids Dagblad van 3 juni 2000 (https://leiden.courant.nu/issue/LD/2000-06-03/edition/0/page/43). Het in 2001 opgerichte monument bestaat uit een sokkel waarop één van de propellers van de Lancaster is geplaatst. De sokkel wordt aan beide zijden geflankeerd door twee muurtjes, die respectievelijk richting Londen en Berlijn wijzen. Een vijver symboliseert de krater van het vliegtuig. Het geheel wordt omzoomd door dertien bomen ter nagedachtenis aan de dertien slachtoffers die bij de ramp omkwamen. De zeven bemanningsleden en de zes omgekomen gezinsleden Van der Bijl. Het monument en de bomen worden beheerd door het Havenbedrijf van Amsterdam (Port of Amsterdam). Stadsdeel Nieuw-West heeft hier geen bevoegdheden.

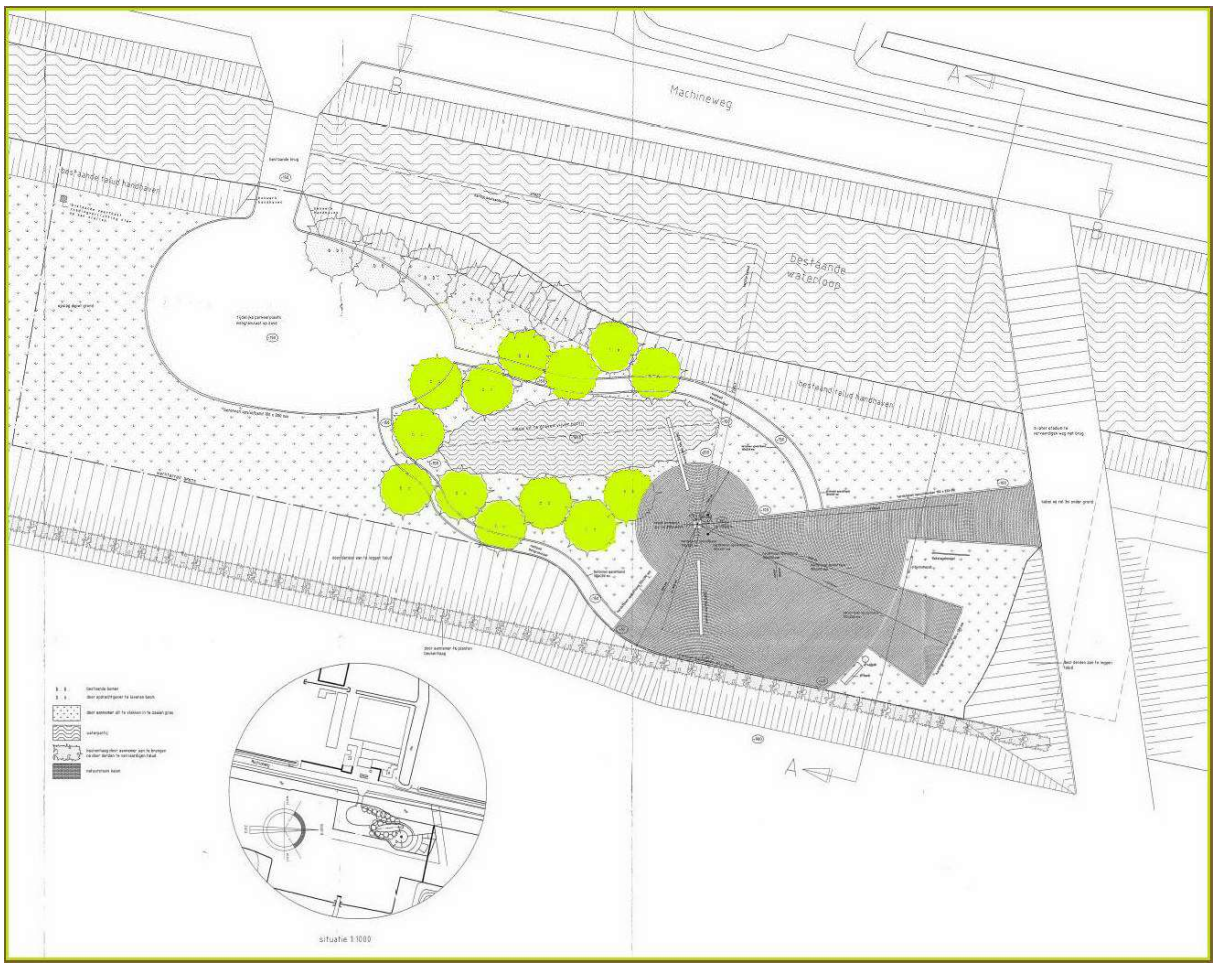

De bemanning bestond uit twee Canadezen, Sergeant G.I. Williams en Sergeant C.M. Price, twee Australiërs, Flight/Sergeant H.J. Boal en Pilot/Officer A.R. Hart, en drie Engelsen, Sergeant L. Clifton, Sergeant W.J. Jones en Sergeant D.F. Hicks. Voor de Engelsen zijn drie eiken geplant, voor de Canadezen twee suikeresdoorns en voor de Australiërs twee eucalyptusbomen.

Bemanning neergeschoten bommenwerper JB-659

Voor de gezinsleden Van der Bijl zijn zes lindes geplant. De bomen zijn deels later opnieuw ingeboet, en zijn als boom nog niet uitzonderlijk. Ze markeren echter op indrukwekkende wijze de tol van de oorlog, zowel voor militairen als voor burgers. Wij adviseren daarom deze bomen in het gemeentelijk bomenbeheersysteem als ander waardevol groen te registreren.

Tonny (3), Johan (4), Ida (1) en Harry (5) van der Bijl (v.l.n.r.) zijn bij de ramp in de Houtrakpolder omgekomen. De foto is in de zomer van 1943 gemaakt in het korenveld achter de boerderij.

FOTO • FAMILIE VAN DER BIJL

De vier met hun ouders omgekomen kinderen Van der Bijl. De vijf oudste kinderen hebben de ramp overleefd.

Het graf voor de familie Van der Bijl op de katholieke begraafplaats Onze Lieve Vrouwe Geboorte te Halfweg

MH17-monument Sloterdijk

Bij Sloterdijk, naast de Train Lodge aan de Changiweg, is in 2015 een herdenkingsplek ingericht voor drie slachtoffers van de MH17-ramp. Het betreft Winneke van Wiggen, medewerkster van de gemeente Amsterdam, en haar man en 11-jarige dochter. De drie zouden door Maleisië reizen om het 12,5-jarige huwelijk van de ouders te vieren. Winneke heeft o.a. gewerkt aan het creëren van aangename verblijfsplekken bij het ontwikkelingsgebied rond station Sloterdijk, waarbij ze de treinstellen heeft geregeld voor Train Lodge. Onderdeel van de herdenkingsplek zijn drie tulpenbomen (Liriodendron tulipifera cv, boomID 422846, 422845 & 422846), waarvan er nu nog een over is (ID 422846). In het algemeen is grote terughoudendheid gewenst bij het planten van bomen voor ambtenaren, maar een uitzondering hierop in dit specifieke geval is zeer invoelbaar en verdedigbaar.

Gedenkplaat

Voor zover ons bekend, ligt er echter geen bestuurlijk besluit ten grondslag aan deze herdenkingsplek en waren noch de plek, noch de bomen als zodanig geregistreerd. Wij adviseren hierover wel een duidelijk bestuurlijk besluit te nemen en kunnen ons veel voorstellen bij herplant van de twee afgestorven bomen met toekomstbomen van een grotere maat met overeenkomstige nazorg.

Advies per boom

Hieronder staat het advies per boom opgesomd. Meer informatie over de betreffende boom is te vinden in het betreffende paspoort in bijlage 3, waar ze op boom-ID-nummer zijn geordend.

Geadviseerde lijst van beschermwaardige houtopstanden

(238 + 93 oorspronkelijke essen op de Nico Broekhuyzenweg)

ID	Plantjaar	Boomsoort	Boomsoort nl	Straat	Huidige status
373518	1955	Fraxinus excelsior	Gewone es	FREDERIK VAN EEDENSTRAAT	Ander waardevol groen
379662	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	LEDERAMBACHTSTRAAT	Ander waardevol groen
416114	1960	Acer saccharinum	Witte esdoorn	WIARDI BECKMANSTRAAT	Ander waardevol groen
1543374	1927	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Zwarte pad	Geen status
1550502	1960	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	Volkstuinenpark Eigen Hof	Geen status
1554677	1972	Fraxinus angustifolia	Smalbladige es	Rembrandtpark	Geen status
349383	1960	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	ANSKE LAMMINGASTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
349384	1960	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	ANSKE LAMMINGASTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
349403	1960	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	ANTHONY SPATZIERHOF	Beschermwaardige houtopstand
349404	1960	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	ANTHONY SPATZIERHOF	Beschermwaardige houtopstand
349405	1960	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	ANTHONY SPATZIERHOF	Beschermwaardige houtopstand
349406	1960	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	ANTHONY SPATZIERHOF	Beschermwaardige houtopstand
349407	1960	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	ANTHONY SPATZIERHOF	Beschermwaardige houtopstand
349408	1960	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Anthony Spatzierhof	Beschermwaardige houtopstand
349409	1960	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	ANTHONY SPATZIERHOF	Beschermwaardige houtopstand

349410	1960	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	ANTHONY SPATZIERHOF	Beschermwaardige houtopstand
349411	1960	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	ANTHONY SPATZIERHOF	Beschermwaardige houtopstand
349412	1960	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	ANTHONY SPATZIERHOF	Beschermwaardige houtopstand
349413	1960	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	ANTHONY SPATZIERHOF	Beschermwaardige houtopstand
349414	1960	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	ANTHONY SPATZIERHOF	Beschermwaardige houtopstand
350009	1965	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	AUGUST ALLEBEPLEIN	Beschermwaardige houtopstand
350010	1965	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	AUGUST ALLEBEPLEIN	Beschermwaardige houtopstand
350012	1965	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	AUGUST ALLEBEPLEIN	Beschermwaardige houtopstand
350013	1965	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	AUGUST ALLEBEPLEIN	Beschermwaardige houtopstand
351428	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351429	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351430	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351431	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351432	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351433	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351434	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351435	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351436	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351437	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351438	1991	Populus nigra	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status

		'Italica'			
351439	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351440	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351441	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351442	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351443	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351444	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351445	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
351446	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
358452	1960	Ulmus minor 'Sarniensis'	Monumentaaliep	LOBO-BRAAKENSIEKSTRAAT	Ander waardevol groen
358453	1960	Ulmus minor 'Sarniensis'	Monumentaaliep	LOBO-BRAAKENSIEKSTRAAT	Ander waardevol groen
361497	1976	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	PIET WIEDIJKPARK	Ander waardevol groen
361515	1976	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	PIET WIEDIJKPARK	Ander waardevol groen
361584	1965	Populus canadensis	Canadapopulier	Natuurtuin De Wiedijk	Geen status
361591	1976	Tilia tomentosa	Zilverlinde	PIET WIEDIJKSTRAAT	Ander waardevol groen
364134	1960	Quercus robur	Zomereik	AKERSLUIS	Ander waardevol groen
364305	1960	Fraxinus excelsior cv	Es (cultuurvariëteit)	ALBARDAGRACHT	Ander waardevol groen
368130	1957	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	BURG. FOCKSTRAAT	Ander waardevol groen
368133	1957	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	BURG. FOCKSTRAAT	Ander waardevol groen
368135	1957	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	BURG. FOCKSTRAAT	Ander waardevol groen
368568	1957	Pterocarya	Kaukasische	Burgemeester Vening	Geen status

		fraxinifolia	vleugelnoot	Meineszlaan	
368586	1957	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	Burgemeester Vening Meineszlaan	Geen status
368590	1957	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	Burgemeester Vening Meineszlaan	Geen status
368592	1957	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	Burgemeester Vening Meineszlaan	Geen status
368611	1957	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	Burgemeester Vening Meineszlaan	Geen status
369962	1965	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	CORNELIS DE ROOIJPAD	Ander waardevol groen
369993	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	CORNELIS DE ROOIJPAD	Ander waardevol groen
370041	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	CORNELIS DE ROOIJPAD	Ander waardevol groen
370042	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	CORNELIS DE ROOIJPAD	Ander waardevol groen
370043	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	CORNELIS DE ROOIJPAD	Ander waardevol groen
370044	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	CORNELIS DE ROOIJPAD	Ander waardevol groen
370501	1960	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	CROMME CAMP	Ander waardevol groen
371905	1955	Fraxinus excelsior	Es	EDUARD VETERMANSTRAAT	Ander waardevol groen
371936	1956	Betula pubescens	Zachte berk	EENDRACHTSPARK	Beschermwaardige houtopstand
372013	1956	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	EENDRACHTSPARK	Beschermwaardige houtopstand
372016	1956	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	EENDRACHTSPARK	Beschermwaardige houtopstand
372470	1956	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	EENDRACHTSPARK	Beschermwaardige houtopstand
374192	1959	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	GOEMAN BORGESIUSSTRAAT	Ander waardevol groen
374193	1960	Tilia platyphyllos	Zomerlinde	GOEMAN BORGESIUSSTRAAT	Ander waardevol groen

374533	1967	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	H.GERHARDSTRAAT	Ander waardevol groen
374556	1967	Fraxinus excelsior	Es	H.GERHARDSTRAAT	Ander waardevol groen
375061	1920	Tilia europaea	Hollandse linde	HAARLEMMERWEG	Ander waardevol groen
375062	1920	Tilia europaea	Hollandse linde	HAARLEMMERWEG	Ander waardevol groen
375196	1976	Populus canescens	Grauwe abeel	HAN HOLLANDERLAAN	Ander waardevol groen
375305	1958	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	HARRY KONINGSBERGERSTRAAT	Ander waardevol groen
375306	1958	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	HARRY KONINGSBERGERSTRAAT	Ander waardevol groen
375307	1958	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	HARRY KONINGSBERGERSTRAAT	Ander waardevol groen
375499	1960	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	HENRI BERGSONSTRAAT	Ander waardevol groen
375996	1955	Fagus sylvatica	Beuk	HOMME HETTINGASTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
376297	1954	Quercus frainetto	Hongaarse eik	ISRAEL QUERIDOSTRAAT	Ander waardevol groen
376656	1950	Populus alba	Witte abeel	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
377062	1955	Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	Gele treurwilg	JAN CUPIDOHOF	Ander waardevol groen
377076	1956	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	JAN DE GREEFSTRAAT	Ander waardevol groen
378724	1954	Gleditsia triacanthos	Amerikaanse gleditsia	KAREL VAN DE WOESTIJNESTRAAT	Ander waardevol groen
380120	1965	Laburnum watereri 'Vossii'	Goudenregen (cultuurvariëteit)	Louis Couperusstraat	Geen status
380121	1965	Laburnum watereri 'Vossii'	Goudenregen (cultuurvariëteit)	Louis Couperusstraat	Geen status
380884	1965	Tilia cordata	Winterlinde	MANNA DE WIJS-MOUTONHOF	Ander waardevol groen
380895	1955	Fraxinus excelsior	Es	Marcellus Emantsstraat	Geen status
381190	1954	Quercus frainetto	Hongaarse eik	MARSMANSTRAAT	Ander waardevol groen

381819	1975	Gymnocladus dioica	Doodsbeenderenboom	Jacob Tilstraat	Geen status
382011 (+ nog 92 essen)	1954	Fraxinus excelsior	Es	Nico Broekhuysenweg	Beschermwaardige houtopstand
382457	1955	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	NIEUWENHUYSENSTRAAT	Ander waardevol groen
382458	1955	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	NIEUWENHUYSENSTRAAT	Ander waardevol groen
382647	1960	Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	Gele treurwilg	NOORDERAKERWEG	Ander waardevol groen
383008	1961	Ulmus minor 'Harmoniehof'	Gladde iep (cultuurvarieteit)	Noordzijde	Geen status
383010	1961	Ulmus minor 'Harmoniehof'	Gladde iep (cultuurvarieteit)	Noordzijde	Geen status
383011	1961	Ulmus minor 'Harmoniehof'	Gladde iep (cultuurvarieteit)	Noordzijde	Geen status
383063	1961	Ulmus minor 'Harmoniehof'	Gladde iep (cultuurvarieteit)	Noordzijde	Geen status
383064	1961	Ulmus minor 'Harmoniehof'	Gladde iep (cultuurvarieteit)	Noordzijde	Geen status
383249	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	OEVERPAD	Ander waardevol groen
383259	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	OEVERPAD	Ander waardevol groen
383260	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	OEVERPAD	Ander waardevol groen
383275	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	OEVERPAD	Ander waardevol groen
383276	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	OEVERPAD	Ander waardevol groen
383299	1960	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	OEVERPAD	Ander waardevol groen
383359	1975	Morus alba	Witte moerbei	OEVERPAD	Ander waardevol groen
383388	1972	Ulmus hollandica	Huntingdon-iep	OOKMEERWEG	Ander waardevol groen

		'Vegeta'			
384493	1970	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	OSDORPER BAN	Ander waardevol groen
384495	1970	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	OSDORPER BAN	Ander waardevol groen
384496	1970	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	OSDORPER BAN	Ander waardevol groen
384497	1970	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	OSDORPER BAN	Ander waardevol groen
384498	1970	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	OSDORPER BAN	Ander waardevol groen
386260	1970	Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	Gele treurwilg	OSDORPERWEG	Ander waardevol groen
386978	1865	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	OSDORPERWEG - in tuin pastorie	Ander waardevol groen
386979	1920	Platanus orientalis	Oosterse plataan	OSDORPERWEG	Ander waardevol groen
386981	1950	Acer pseudoplatanus 'Leopoldii'	Gewone esdoorn (cultuurvariëteit)	OSDORPERWEG	Ander waardevol groen
386982	1950	Acer pseudoplatanus 'Leopoldii'	Gewone esdoorn (cultuurvariëteit)	OSDORPERWEG	Ander waardevol groen
386983	1950	Fraxinus excelsior	Es	OSDORPERWEG	Ander waardevol groen
386984	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	OSDORPERWEG	Ander waardevol groen
386985	1950	Quercus robur	Zomereik	OSDORPERWEG	Ander waardevol groen
386986	1860	Fraxinus excelsior `Pendula`	Treures	OSDORPERWEG	Ander waardevol groen
386988	1950	Fraxinus excelsior	Es	OSDORPERWEG	Ander waardevol groen
387077	1965	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	OUWERDINGENPAD	Ander waardevol groen
387201	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	P.H. FRANKFURTHERSINGEL	Ander waardevol groen
387315	1970	Populus canadensis 'Serotina'	Canadapopulier	PARK DE KUIL	Ander waardevol groen

388003	1965	Fraxinus excelsior	Es	PLATOSTRAAT	Ander waardevol groen
388004	1965	Fraxinus excelsior	Es	PLATOSTRAAT	Ander waardevol groen
388589	1984	Tilia tomentosa	Zilverlinde	PROF J. H. GUNNINGSTRAAT	Ander waardevol groen
388839	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	REINVEEN	Ander waardevol groen
388840	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	REINVEEN	Ander waardevol groen
388841	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	REINVEEN	Ander waardevol groen
388842	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	REINVEEN	Ander waardevol groen
388851	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	REINVEEN	Ander waardevol groen
389001	1972	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	REMBRANDTPARK	Ander waardevol groen
390252	1970	Ulmus glabra 'Cornuta'	Duiveltjesiep	Schipluidenlaan	Geen status
390259	1970	Ulmus glabra 'Cornuta'	Duiveltjesiep	SCHIPLUIDENLAAN	Beschermwaardige houtopstand
390408	1940	Maclura pomifera	Osagedoorn	Siegerpark	Beschermwaardige houtopstand
390432	1950	Betula pendula 'Youngii'	Prieelberk	Siegerpark	Geen status
390458	1940	Aesculus hippocastanum 'Plena'	Witte paardenkastanje (cultuurvariëteit)	SIEGERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390483	1940	Quercus turneri 'Pseudoturneri'	Oostenrijkse eik	SIEGERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390484	1940	Quercus turneri 'Pseudoturneri'	Oostenrijkse eik	SIEGERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390735	1962	Quercus robur	Zomereik	Sloterpark	Geen status
390738	1962	Populus canadensis 'Robusta'	Canadapopulier (cultuurvarieteit)	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390743	1962	Populus canadensis 'Robusta'	Canadapopulier (cultuurvarieteit)	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand

390807	1962	Populus canadensis 'Robusta'	Canadapopulier (cultuurvarieteit)	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
391588	1940	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	SPORTPARK SLOTEN	Beschermwaardige houtopstand
392574	1965	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	THEO MANN-BOUWMEESTERHOF	Beschermwaardige houtopstand
392914	1960	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	TUTEIN NOLTHENIUSSTRAAT	Ander waardevol groen
392915	1960	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	TUTEIN NOLTHENIUSSTRAAT	Ander waardevol groen
392916	1960	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	TUTEIN NOLTHENIUSSTRAAT	Ander waardevol groen
409425	1975	Ulmus minor	Gladde iep	RUIMZICHT	Ander waardevol groen
409426	1975	Ulmus minor	Gladde iep	RUIMZICHT	Ander waardevol groen
409442	1975	Acer campestre	Spaanse aak	RUIMZICHT	Ander waardevol groen
409469	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	RUIMZICHT	Ander waardevol groen
409481	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	RUIMZICHT	Ander waardevol groen
409486	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	RUIMZICHT	Ander waardevol groen
409488	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	RUIMZICHT	Ander waardevol groen
409490	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	RUIMZICHT	Ander waardevol groen
409515	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	RUIMZICHT	Ander waardevol groen
409516	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	RUIMZICHT	Ander waardevol groen
409934	1970	Ulmus glabra 'Cornuta'	Duiveltjesiep	SCHIPLUIDENLAAN	Beschermwaardige houtopstand
409935	1970	Ulmus glabra 'Cornuta'	Duiveltjesiep	SCHIPLUIDENLAAN	Beschermwaardige houtopstand

410044	1960	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	SCHWEIGMANNSTRAAT	Ander waardevol groen
410047	1967	Cedrus libani atlantica	Libanonceder (cultuurvariëteit)	SEIFERTPLEIN	Ander waardevol groen
410396	1938	Parrotia persica	Perzisch ijzerhout	SIEGERPARK	Ander waardevol groen
411114	1965	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	SLOTERPARK	Ander waardevol groen
411115	1965	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	SLOTERPARK	Ander waardevol groen
411125	1965	Tilia europaea	Hollandse linde	SLOTERPARK	Ander waardevol groen
411126	1965	Tilia europaea	Hollandse linde	SLOTERPARK	Ander waardevol groen
411127	1965	Tilia europaea	Hollandse linde	SLOTERPARK	Ander waardevol groen
411215	1965	Tilia tomentosa	Zilverlinde	SLOTERPARK	Ander waardevol groen
411216	1965	Tilia tomentosa	Zilverlinde	SLOTERPARK	Ander waardevol groen
412133	1930	Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	SLOTERWEG	Ander waardevol groen
412134	1910	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	SLOTERWEG	Ander waardevol groen
412135	1910	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	SLOTERWEG	Ander waardevol groen
412136	1910	Platanus orientalis	Oosterse plataan	SLOTERWEG	Ander waardevol groen
412139	1950	Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn	SLOTERWEG	Ander waardevol groen
412141	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	SLOTERWEG	Ander waardevol groen
412142	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	SLOTERWEG	Ander waardevol groen
412143	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	SLOTERWEG	Ander waardevol groen
412144	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	SLOTERWEG	Ander waardevol groen
412187	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	SONDERBUUR	Ander waardevol groen
412188	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	SONDERBUUR	Ander waardevol groen
412189	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	SONDERBUUR	Ander waardevol groen
412190	1965	Platanus	Esdoornbladige	SONDERBUUR	Ander waardevol groen

		hispanica	plataan		
413233	1956	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	STADSPARK OSDORP	Beschermwaardige houtopstand
413234	1956	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	STADSPARK OSDORP	Beschermwaardige houtopstand
413511	1965	Tilia tomentosa	Zilverlinde	STOEL EN SPREEHOF	Ander waardevol groen
413512	1965	Tilia europaea	Hollandse linde	STOEL EN SPREEHOF	Ander waardevol groen
413516	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	STRACKESTRAAT	Ander waardevol groen
413535	1960	Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	Gele treurwilg	SUZE GROENEWEGPLANTSOEN	Beschermwaardige houtopstand
413944	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	THEO VAN DOESBURGSTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
414042	1965	Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	Gele treurwilg	THOMAS A. KEMPISSTRAAT	Ander waardevol groen
414056	1965	Fraxinus excelsior	Es	THOMAS VAN AQUINOSTRAAT	Ander waardevol groen
415361	1960	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415368	1960	Taxodium distichum	Moerascipres	Volkstuinenpark Eigen Hof	Geen status
415387	1950	Salix alba	Schietwilg	Volkstuinpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415396	1950	Morus nigra	Zwarte moerbei	Volkstuinpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415398	1950	Populus canadensis	Canadapopulier	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415403	1950	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415404	1950	Betula pubescens	Zachte berk	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415407	1950	Populus nigra	Zwarte populier	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415542	1970	Metasequoia glyptostroboide	Watercipres	VOLKSTUINENPARK	Ander waardevol groen

		s		NIEUWE BIJENPARK	
415867	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	VRIJZICHT	Ander waardevol groen
415868	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	VRIJZICHT	Ander waardevol groen
415869	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	VRIJZICHT	Ander waardevol groen
416059	1965	Fraxinus excelsior	Es	WESSEL GANSFORTSTRAAT	Ander waardevol groen
416091	1972	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	WEVELSWALEPAD	Ander waardevol groen
416096	1972	Pterocarya fraxinifolia	Kaukasische vleugelnoot	WEVELSWALEPAD	Ander waardevol groen
416447	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	WILLEM KROMHOUTSTRAAT	Ander waardevol groen
416496	1960	Cedrus libani 'Glauca'	Libanonceder (cultuurvariëteit)	WILLEM MULIERHOF	Ander waardevol groen
416979	1960	Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	Gele treurwilg	ZUIDERAKERWEG	Ander waardevol groen
416980	1960	Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	Gele treurwilg	ZUIDERAKERWEG	Ander waardevol groen
417056	1927	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Zwarte pad	Geen status
418372	1991	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Christoffel Plantijnpad	Geen status
N1572	1950	Taxodium distichum	Moerascipres	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
N1573	1950	Maclura pomifera	Osagedoorn	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
N1574	1950	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
N1577	1960	Fagus sylvatica	Beuk	Colenbranderhof	Geen status
N1592	1975	Populus canescens	Grauwe abeel	Heemtuin Sloterpark	Geen status
N1593	1975	Salix alba	Schietwilg	Heemtuin Sloterpark	Geen status

N1597	1965	Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn	Anton Schleperspad	Geen status
N1603	1965	Populus canadensis	Canadapopulier	Natuurtuin De Wiedijk	Geen status
N1604	1985	Malus domestica cv.	Eetappel	Natuurtuin De Wiedijk	Geen status
N1606	1875	Pyrus communis	Peer	Lutkemeerweg	Geen status
N1819	1950	Parrotia persica	Perzisch ijzerhout	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
N2008	1950	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	Willem van Konijnenburgstraat	Beschermwaardige houtopstand
N2011	1930	Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	Oude Haagseweg	Ander waardevol groen
N2016	1950	Cryptomeria japonica	Japanse cipres	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
N2017	1950	Quercus cerris	Moseik	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
N2020	1950	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
N3302	1950	Juglans ailantifolia	Japanse walnoot	Siegerpark	Geen status
N3313	1980	Populus canescens 'De Moffart'	Grauwe abeel (cultuurvariëteit)	Brettenpad	Geen status
N3365	1930	Salix alba	Schietwilg	Brettenpad	Geen status
N3369	1950	Cryptomeria japonica	Japanse cipres	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand

De 93 op de lijst te plaatsen essen op de Nico Broekhuyzenweg betreffen de volgende ID's:
381942, 381943, 381944, 381945, 381946, 381948, 381949, 381950, 381951, 381952, 381954, 381955, 381956, 381957, 381958, 381960, 381961, 381962, 381964, 381966, 381967, 381968, 381969, 381970, 381971, 381972, 381973, 381975, 381976, 381977, 381978, 381980, 381981, 381982, 381983, 381984, 381985, 381987, 381988, 381990, 381991, 381994, 381997, 381999, 382000, 382001, 382002, 382003, 382004, 382005, 382006, 382007, 382008, 382009, 382010, 382011, 382013, 382014, 382015, 382016, 382017, 382018, 382022, 382023, 382024, 382025, 382026, 382027, 382028, 382029, 382032, 382033, 382035, 382036, 382037, 382038, 382039, 382145, 414250, 414255, N1550, N1551, N1552, N1553, N1554, N1555, N1556, N1557, N1558, N1559, N1560, N1561, N1562

Op te nemen als ander waardevol groen in het bomenbeheersysteem

(130 bomen/boomgroepen)

ID	Plantjaar	Boomsoort	Boomsoort nl	Straat	Huidige Status
389616	1950	Salix alba	Schietwilg	Riekerweg	Beschermwaardige houtopstand
1558709	1958	Ulmus hollandica 'Bea Schwarz'	Hollandse iep (cultuurvariëteit)	Noordzijde	Geen status
348857	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348858	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348859	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348860	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348861	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348862	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348863	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348864	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348865	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348866	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348867	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348868	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348869	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348870	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348871	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348872	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status

348873	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348874	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348875	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348876	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348877	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348878	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348879	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
348880	1970	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Staalmanplein	Geen status
349301	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Andries Vierlinghstraat	Beschermwaardige houtopstand
349302	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Andries Vierlinghstraat	Beschermwaardige houtopstand
349303	1960	Acer saccharinum	Witte esdoorn	ANDRIES VIERLINGHSTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
349309	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Andries Vierlinghstraat	Beschermwaardige houtopstand
349310	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Andries Vierlinghstraat	Beschermwaardige houtopstand
349312	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Andries Vierlinghstraat	Beschermwaardige houtopstand
351589	2008	Juglans regia 'Guillot'	Gewone walnoot (cultuurvarieteit)	Christoffel Plantijnpad	Beschermwaardige houtopstand
351590	2008	Juglans regia 'Guillot'	Gewone walnoot (cultuurvarieteit)	Christoffel Plantijnpad	Beschermwaardige houtopstand
351591	2008	Juglans regia 'Guillot'	Gewone walnoot (cultuurvarieteit)	Christoffel Plantijnpad	Beschermwaardige houtopstand
353265	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Fijnje van Salverdastraat	Beschermwaardige houtopstand
353266	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Fijnje van Salverdastraat	Beschermwaardige houtopstand

353267	1960	Acer saccharinum	Witte esdoorn	FIJNJE VAN SALVERDASTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
353270	1960	Acer saccharinum	Witte esdoorn	FIJNJE VAN SALVERDASTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
356009	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Fijnje van Salverdastraat	Beschermwaardige houtopstand
356010	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Fijnje van Salverdastraat	Beschermwaardige houtopstand
356787	1965	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Johannes Jelgerhuishof	Beschermwaardige houtopstand
356788	1965	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Johannes Jelgerhuishof	Beschermwaardige houtopstand
356789	1965	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Johannes Jelgerhuishof	Beschermwaardige houtopstand
356792	1965	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Johannes Jelgerhuishof	Beschermwaardige houtopstand
356793	1965	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Johannes Jelgerhuishof	Beschermwaardige houtopstand
356794	1965	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Johannes Jelgerhuishof	Beschermwaardige houtopstand
356795	1965	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Johannes Jelgerhuishof	Beschermwaardige houtopstand
357643	2004	Tilia europaea 'Pallida'	Hollandse linde (cultuurvariëteit)	KROLLER MULLER PARK	Beschermwaardige houtopstand
359808	1976	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Meer en vaart	Geen status
361712	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	PIETER CALANDLAAN	Beschermwaardige houtopstand
361713	1960	Acer saccharinum	Witte esdoorn	PIETER CALANDLAAN	Beschermwaardige houtopstand
361714	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	PIETER CALANDLAAN	Beschermwaardige houtopstand
361754	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	PIETER CALANDLAAN	Beschermwaardige houtopstand
364242	1961	Platanus	Esdoornbladige	ALBARDAGRACHT	Beschermwaardige

		hispanica	plataan		houtopstand
370205	1976	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Cornelis Lelylaan	Geen status
382527	1956	Tilia americana	Amerikaanse linde	NOLENSSTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
382531	1956	Tilia americana	Amerikaanse linde	NOLENSSTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
382534	1956	Tilia americana	Amerikaanse linde	NOLENSSTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
382543	1956	Tilia americana	Amerikaanse linde	NOLENSSTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
382986	1971	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Noordzijde	Geen status
383091	1958	Ulmus hollandica 'Bea Schwarz'	Hollandse iep (cultuurvariëteit)	Noordzijde	Geen status
390415	1950	Pinus pinaster	Zeeden	Siegerpark	Geen status
390426	1950	Juglans ailantifolia	Japanse walnoot	Siegerpark	Geen status
390427	1950	Juglans ailantifolia	Japanse walnoot	Siegerpark	Geen status
390429	1950	Juglans ailantifolia	Japanse walnoot	Siegerpark	Geen status
390455	1940	Quercus robur	Zomereik	Siegerpark	Beschermwaardige houtopstand
390486	1940	Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	Gele treurwilg	SIEGERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390757	1962	Populus canadensis 'Robusta'	Canadapopulier (cultuurvarieteit)	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390762	1962	Populus canescens	Grauwe abeel	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390763	1962	Populus canadensis 'Robusta'	Canadapopulier (cultuurvarieteit)	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390764	1962	Populus canescens	Grauwe abeel	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390765	1962	Populus canadensis 'Robusta'	Canadapopulier (cultuurvarieteit)	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390766	1962	Populus canadensis 'Robusta'	Canadapopulier (cultuurvarieteit)	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390771	1962	Populus canadensis	Canadapopulier (cultuurvarieteit)	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand

		'Robusta'			
394105	1960	Acer saccharinum	Witte esdoorn	WILHELMUS LEEMANSSTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
394109	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Wilhelmus Leemansstraat	Beschermwaardige houtopstand
394111	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Wilhelmus Leemansstraat	Beschermwaardige houtopstand
394112	1960	Acer saccharinum	Witte esdoorn	WILHELMUS LEEMANSSTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
394113	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Wilhelmus Leemansstraat	Beschermwaardige houtopstand
394114	1960	Acer saccharinum	Witte esdoorn	Wilhelmus Leemansstraat	Beschermwaardige houtopstand
394115	1960	Acer saccharinum 'Laciniatum'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	WILHELMUS LEEMANSSTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
415350	1975	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK DE EENDRACHT	Ander waardevol groen
415351	1975	Taxodium distichum	Moerascipres	VOLKSTUINENPARK DE EENDRACHT	Ander waardevol groen
415354	1985	Fraxinus angustifolia 'Raywood'	Smalbladige es (cultuurvariëteit)	VOLKSTUINENPARK DE GROOTE BRAAK	Ander waardevol groen
415374	1975	Cercidiphyllum japonicum	Katsuraboom	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415375	1960	Quercus robur	Zomereik	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415377	1950	Salix alba	Schietwilg	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415379	1950	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415386	1950	Ginkgo biloba	Ginkgo	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415400	1950	Acer saccharinum	Witte esdoorn	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415543	1970	Cedrus libani 'Glauca'	Libanonceder (cultuurvariëteit)	VOLKSTUINENPARK NIEUWE BIJENPARK	Ander waardevol groen
415544	1970	Tilia cordata	Winterlinde	VOLKSTUINENPARK NIEUWE BIJENPARK	Ander waardevol groen
415546	1970	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK NIEUWE BIJENPARK	Ander waardevol groen

415549	1970	Taxodium distichum	Moerascipres	VOLKSTUINENPARK NIEUWE BIJENPARK	Ander waardevol groen
415550	1970	Ulmus hollandica 'Wredei'	Goudiep	VOLKSTUINENPARK NIEUWE BIJENPARK	Ander waardevol groen
415551	1970	Tilia cordata	Winterlinde	VOLKSTUINENPARK NIEUWE BIJENPARK	Ander waardevol groen
415658	1970	Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	Gele treurwilg	VOLKSTUINENPARK OSDORP	Ander waardevol groen
415666	1970	Tilia europaea	Hollandse linde	VOLKSTUINENPARK VERENIGING AMATEUR TUINDERS	Ander waardevol groen
415672	1970	Acer campestre	Spaanse aak	VOLKSTUINENPARK VERENIGING AMATEUR TUINDERS	Ander waardevol groen
415840	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Vrijzicht	Geen status
416977	1970	Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	Gele treurwilg	ZUIDERAKERWEG	Ander waardevol groen
416978	1960	Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn	ZUIDERAKERWEG	Ander waardevol groen
417433	1976	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Cornelis Lelylaan	Geen status
418797	2018 t/m 2021	Prunus avium	Zoete kers	Sloterpark	Geen status
419990	2016	Ulmus hollandica 'Bea Schwarz'	Hollandse iep (cultuurvariëteit)	Noordzijde	Geen status
N1571	1950	Picea orientalis	Kaukasische spar	Volkstuinenpark Ons Buiten	Geen status
N1583	1980	Populus canescens 'De Moffart'	Grauwe abeel (cultuurvariëteit)	Brettenpad	Geen status
N1822	1975	Betula pendula	Ruwe berk	Sloterpark	Geen status
N2013	1950	Acer negundo	Vederesdoorn	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
N3303	1980	Populus canescens 'De Moffart'	Grauwe abeel (cultuurvariëteit)	Brettenpad	Geen status
N3304	1980	Populus canescens 'De Moffart'	Grauwe abeel (cultuurvariëteit)	Brettenpad	Geen status
N3305	1980	Populus canescens 'De Moffart'	Grauwe abeel (cultuurvariëteit)	Brettenpad	Geen status
N3306	1980	Populus canescens 'De	Grauwe abeel	Brettenpad	Geen status

		Moffart'	(cultuurvariëteit)		
N3308	1980	Populus canescens 'De Moffart'	Grauwe abeel (cultuurvariëteit)	Brettenpad	Geen status
N3309	1980	Populus canescens 'De Moffart'	Grauwe abeel (cultuurvariëteit)	Brettenpad	Geen status
N3310	1980	Populus canescens 'De Moffart'	Grauwe abeel (cultuurvariëteit)	Brettenpad	Geen status
N3311	1980	Populus canescens 'De Moffart'	Grauwe abeel (cultuurvariëteit)	Brettenpad	Geen status
N3312	1980	Populus canescens 'De Moffart'	Grauwe abeel (cultuurvariëteit)	Brettenpad	Geen status
N3314	1980	Populus canescens 'De Moffart'	Grauwe abeel (cultuurvariëteit)	Brettenpad	Geen status
N3315	1980	Populus canescens 'De Moffart'	Grauwe abeel (cultuurvariëteit)	Brettenpad	Geen status
N3316	1980	Populus canescens 'De Moffart'	Grauwe abeel (cultuurvariëteit)	Brettenpad	Geen status
N3370	1950	Gleditsia triacanthos 'Inermis'	Amerikaanse gleditsia (cultuurvarieteit)	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand

Te verwijderen uit de lijst / Niet opnemen als ander waardevol groen

(83 bomen + 10 essen)

ID	Plantjaar	Boomsoort	Boomsoort nl	Straat	Huidige status
348794	?	Fraxinus cv	Es (cultuurvariëteit)	AALBERSESTRAAT	Ander waardevol groen
348795	?	Fraxinus cv	Es (cultuurvariëteit)	AALBERSESTRAAT	Ander waardevol groen
356345	?	Niet aanwezig		Johan Huizingalaan	Ander waardevol groen
356346	?	Populus canadensis	Canadapopulier	Johan Huizingalaan	Beschermwaardige houtopstand
356790	?	Niet aanwezig		Johannes Jelgerhuishof	Beschermwaardige houtopstand
356791	?	Niet aanwezig		Johannes Jelgerhuishof	Beschermwaardige houtopstand
362232	1940	Tilia europaea	Hollandse linde	PIJLSCHEIDINGSKADE	Beschermwaardige houtopstand
362233	1940	Tilia europaea	Hollandse linde	PIJLSCHEIDINGSKADE	Beschermwaardige houtopstand
362234	1940	Tilia europaea	Hollandse linde	PIJLSCHEIDINGSKADE	Beschermwaardige houtopstand
362235	1940	Tilia europaea	Hollandse linde	PIJLSCHEIDINGSKADE	Beschermwaardige houtopstand
362296	?	Niet aanwezig			Ander waardevol groen
364131	1960	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	AKERSLUIS	Ander waardevol groen
364132	1960	Ulmus hollandica	Huntingdon-iep	AKERSLUIS	Ander waardevol groen

		'Vegeta'			
364135	1960	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	AKERSLUIS	Ander waardevol groen
364758	1971	Fraxinus excelsior cv	Es (cultuurvariëteit)	ARTHUR MEERWALDTPAD	Ander waardevol groen
370052	1965	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	CORNELIS DE ROOIJPAD	Ander waardevol groen
375997	1955	Fagus sylvatica	Beuk	HOMME HETTINGASTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
379669	1965	Salix alba	Schietwilg	LEENHOFSTRAAT	Ander waardevol groen
379873	1961	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	LODEWIJK VAN DEYSSELSTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
386987	?	Fraxinus excelsior cv	Es (cultuurvariëteit)	OSDORPERWEG	Ander waardevol groen
387200	1960	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	P.H. FRANKFURTHERSINGEL	Ander waardevol groen
388559	1974	Tilia europaea	Hollandse linde	PROF.H.BAVINCKSTRAAT	Ander waardevol groen
390635	1962	Salix alba 'Liempde'	Schietwilg (cultuurvariëteit)	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390748	1962	Fraxinus excelsior 'Westhof's Glorie'	Es (cultuurvariëteit)	Sloterpark	Beschermwaardige houtopstand
390751	1962	Salix alba 'Liempde'	Schietwilg (cultuurvariëteit)	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390752	1962	Salix alba 'Liempde'	Schietwilg (cultuurvariëteit)	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390758	1962	Populus canadensis 'Robusta'	Canadapopulier (cultuurvarieteit)	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390759	1962	Populus canadensis 'Robusta'	Canadapopulier (cultuurvarieteit)	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390760	1962	Populus canescens	Grauwe abeel	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390761	1962	Populus canescens	Grauwe abeel	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390793	1962	Salix alba 'Liempde'	Schietwilg (cultuurvariëteit)	SLOTERPARK	Beschermwaardige houtopstand
390794	?	Salix alba	Schietwilg	Sloterpark	Beschermwaardige houtopstand
393776	1982	Ulmus minor	Gladde iep	WARD BINGLEYSTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
394110	1960	Acer saccharinum 'Pyramidale'	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Wilhelmus Leemansstraat	Beschermwaardige houtopstand
394116	1960	Acer saccharinum	Witte esdoorn	WILHELMUS LEEMANSSTRAAT	Beschermwaardige houtopstand
409472	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	RUIMZICHT	Ander waardevol groen
409473	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	RUIMZICHT	Ander waardevol groen
409480	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	RUIMZICHT	Ander waardevol groen
412137	?	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	SLOTERWEG	Ander waardevol groen
412138	?	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	SLOTERWEG	Ander waardevol groen
415348	1975	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK DE EENDRACHT	Ander waardevol groen
415349	1975	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK DE EENDRACHT	Ander waardevol groen
415353	1975	Cedrus libani 'Glauca'	Libanonceder (cultuurvariëteit)	VOLKSTUINENPARK DE EENDRACHT	Ander waardevol groen
415355	1985	Sequoiadendron giganteum	Mammoetboom	VOLKSTUINENPARK DE GROOTE BRAAK	Ander waardevol groen
415356	1960	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415357	1960	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415359	1960	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415360	1960	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415362	1960	Quercus robur	Zomereik	VOLKSTUINENPARK	Ander waardevol groen

				EIGEN HOF	
415363	1960	Taxodium distichum	Moerascipres	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415364	1960	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415365	1960	Taxodium distichum	Moerascipres	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415366	1960	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415367	1960	Taxodium distichum	Moerascipres	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415369	1960	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415370	1960	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415376	1960	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK EIGEN HOF	Ander waardevol groen
415380	1950	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415381	inboet	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415382	1950	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415383	1950	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415384	1950	Platanus hispanica	Esdoornbladige plataan	Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415385	1950	Gleditsia triacanthos	Amerikaanse gleditsia	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415405	1950	Crataegus crus-galli 'Salicifolia'	Hanedoorn (cultuurvariëteit)	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
415545	1970	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK NIEUWE BIJENPARK	Ander waardevol groen
415547	1970	Cedrus libani 'Glauca'	Libanonceder (cultuurvariëteit)	VOLKSTUINENPARK NIEUWE BIJENPARK	Ander waardevol groen
415548	1970	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK NIEUWE BIJENPARK	Ander waardevol groen
415657	1970	Fagus sylvatica	Beuk	VOLKSTUINENPARK OSDORP	Ander waardevol groen
415659	1975	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK TIGENO	Ander waardevol groen
415660	1975	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK TIGENO	Ander waardevol groen
415661	1975	Cedrus libani 'Glauca'	Libanonceder (cultuurvariëteit)	VOLKSTUINENPARK TIGENO	Ander waardevol groen
415662	1975	Cedrus libani 'Glauca'	Libanonceder (cultuurvariëteit)	VOLKSTUINENPARK TIGENO	Ander waardevol groen
415663	1970	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK VERENIGING AMATEUR TUINDERS	Ander waardevol groen
415664	1970	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK VERENIGING AMATEUR TUINDERS	Ander waardevol groen
415665	1970	Taxodium distichum	Moerascipres	VOLKSTUINENPARK VERENIGING AMATEUR TUINDERS	Ander waardevol groen
415667	1970	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK VERENIGING AMATEUR TUINDERS	Ander waardevol groen
415668	1970	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK VERENIGING AMATEUR TUINDERS	Ander waardevol groen
415669	1970	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	VOLKSTUINENPARK VERENIGING AMATEUR TUINDERS	Ander waardevol groen
415670	1970	Cedrus libani 'Glauca'	Libanonceder (cultuurvariëteit)	VOLKSTUINENPARK VERENIGING AMATEUR TUINDERS	Ander waardevol groen
417057	1952	Aesculus hippocastanum	Witte	ZWARTE PAD	Beschermwaardige houtopstand

			paardenkastanje		
N2018	1950	Ailanthus altissima	Hemelboom	Volkstuinenpark Ons Buiten	Beschermwaardige houtopstand
N3366	?	Niet aanwezig		Christine Stoetzhof	Ander waardevol groen
N3368	?	Niet aanwezig		Christine Stoetzhof	Ander waardevol groen

Hiernaast uit de lijst te verwijderen de tien niet meer aanwezige essen op de Nico Broekhuyzenweg, ID 381992, 381995, 381996, 382019, 382020, 382021, 382139, 382140, 418459, 418460.

Vastgesteld in de vergadering van 14 december 2022

Voorzitter Secretaris

Ir. Pieter Boekschooten Drs. Wouter van der Wulp

Aanwezig op de vergadering de leden Boekschooten, Vonk, Oldenburger, Houweling, Hilbert en Noordman

Bijlage 1: Criteria plaatsing op lijst van beschermwaardige houtopstanden

Vastgesteld 16 februari 2022

A. Inleiding

De Amsterdamse bomenverordening biedt het college de mogelijkheid om een lijst beschermwaardige houtopstanden vast te stellen. Het gaat hierbij om houtopstanden die gezien hun bijzondere karakter extra aandacht en bescherming behoeven & verdienen bovenop de bescherming die de bomenverordening al biedt aan reguliere houtopstanden.

Exclusiviteit

Het betreft dus nadrukkelijk niet een lijst van alle mooie bomen in Amsterdam. Voor plaatsing op de lijst moet een houtopstand zich in minstens één opzicht duidelijk onderscheiden. Alleen dan houdt de lijst bijzondere betekenis en blijven de extra inspanningen voor behoud haalbaar en verdedigbaar. Naar verwachting zal tussen de 1 à 2 % van het geregistreerde bomenbestand in Amsterdam hieraan voldoen.

Bij de beoordeling van de mate waarop een boom zich duidelijk onderscheidt, kijkt de commissie allereerst naar Amsterdam als geheel met overig Nederland als referentie daarbij. Gezien de verscheidenheid in leeftijd en (stedenbouwkundige) opbouw van de verschillende stadsdelen kijkt de commissie in zijn advisering ook naar de bijzondere betekenis van de houtopstand voor het betreffende stadsdeel. Het is voor alle bewoners van belang ook in hun nabije omgeving bijzondere bomen te kunnen ervaren.

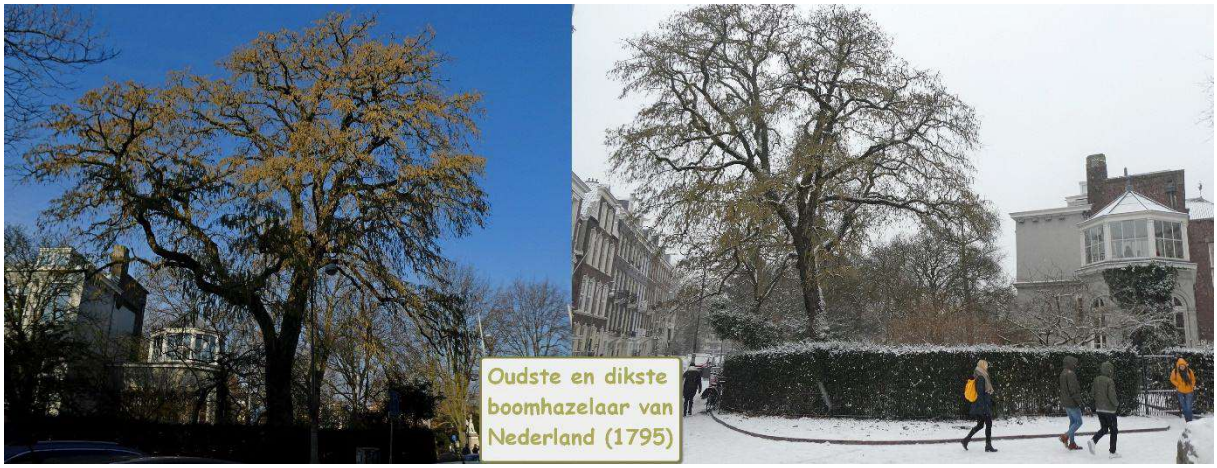

Bloeiende boomhazelaar Hortus Amsterdam

Boom en houtopstand

Bij plaatsing op de lijst wordt in principe elke individuele boom die onderdeel vormt van de houtopstand expliciet aangewezen. Een houtopstand in de zin van de bomenverordening kan echter ook bestaan uit meerdere bomen, hakhout, boomvormers of andere houtachtige gewassen - met minimale stamomtrek van 31 cm op 1m30 hoogte - die onderdeel uitmaken van een houtwal, een grotere (lint)begroeiing van heesters en struiken of een beplanting van bosplantsoen. Houtige

klimplanten die zelf de minimale stamomtrek hebben, kunnen zowel zelfstandig als tezamen met de boom waarin ze klimmen worden aangewezen als beschermwaardige houtopstand. Meest in het oog lopend zijn de oude Blauwe regens & Wilde wingerds tegen gevels in Zuid & Centrum.

120-jarige Blauwe regen, Amstel 169-171

Extra aandacht en bescherming

De bomen op deze lijst krijgen niet alleen extra juridische bescherming, maar ook qua beheer zal meer inspanning geleverd worden om deze bomen zo vitaal mogelijk te behouden. Voor gemeentelijk bomen betekent dit dat in de budgetten rekening wordt gehouden met hogere normkosten. Voor particuliere bomen heeft de gemeente een subsidieregeling[2].
Indien er zwaarwegende omstandigheden zijn waarom een boom op de lijst niet te handhaven is op de huidige plek, dan is het uitgangspunt dat de boom verplaatst wordt naar een nieuwe locatie. Een recent voorbeeld hiervan is de iep op het Waterlooplein met een voor die soort zeldzame heksenbezem.

Groeiplaatsbescherming

Conditievermindering van de bomen door nadelige ingrepen in de groeiplaats (zoals verdichting, wortelbeschadigingen, grondwaterpeilveranderingen), wordt veelal pas jaren later echt zichtbaar[3]. Maar is wel een van de belangrijkste oorzaken dat bomen in de stad niet oud worden. De bomenverordening biedt weliswaar juridische bescherming voor bomen, maar is niet toegesneden

[2] Deze regeling bleek in 2021 uitgeput vanwege het beroep op andere groensubsidies. Naar aanleiding hiervan heeft de commissie op 22-12-2021 een ongevraagd advies uitgebracht.
[3] Net zoals de gevolgen van maaischade na enkele jaren resulteren in zodanige aantastingen dat veiligheidskap onvermijdelijk wordt.

op adequate bescherming van de groeiplaats. Naast het zetten van beschermwaardige houtopstanden op de lijst ex art. 10 van de bomenverordening, vraagt effectieve bescherming hiernaast zowel het opnemen van de groeiplaats in het omgevingsplan als inspectie en handhaving bij werkzaamheden.

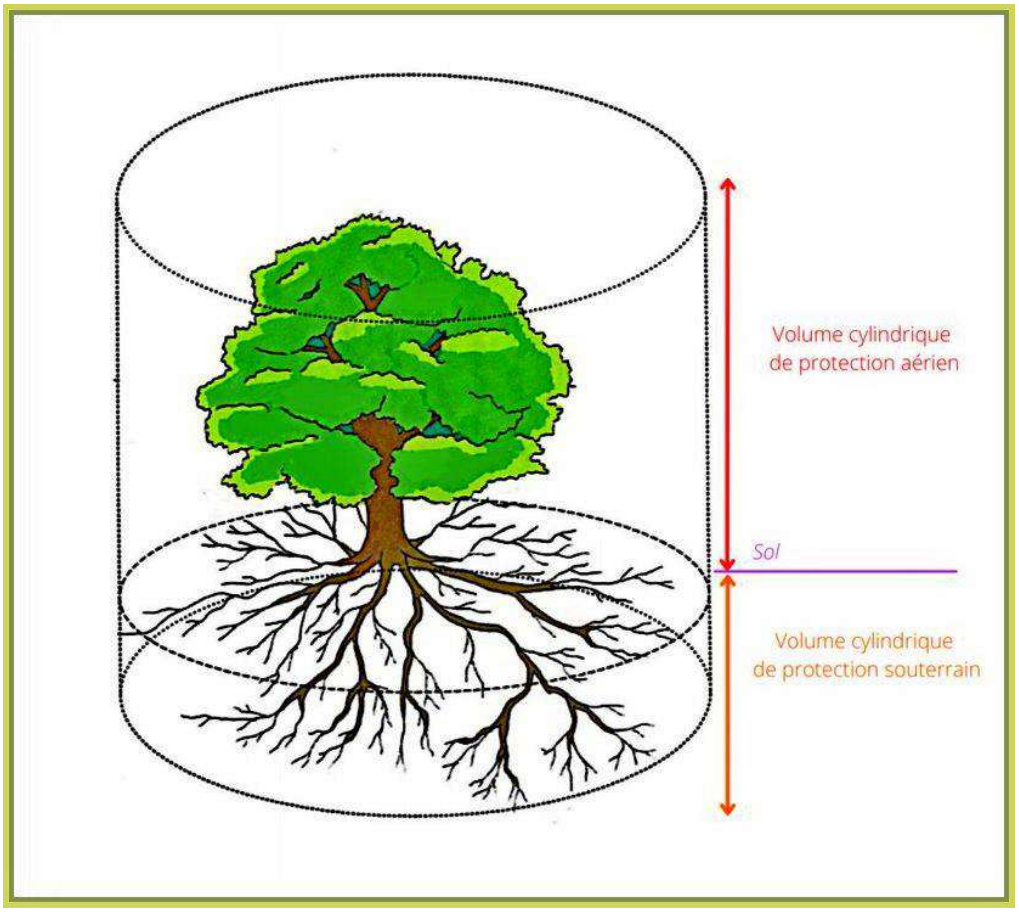

N.B. In de Amsterdamse situatie zal het wortelpakket door obstakels e.d. vaak een andere vorm hebben dan de afgebeelde cilindrische

B. De criteria nader beschouwd

De bomenverordening noemt zes waarden waarmee in ieder geval rekening moet worden gehouden bij de beslissing over plaatsing op de lijst van beschermwaardige houtopstanden.

a. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
b. de cultuurhistorische betekenis van de houtopstand;
c. de natuurwaarde van de houtopstand;
d. de zeldzaamheidswaarde van de houtopstand;
e. de ouderdom van de houtopstand;
f. de levensverwachting van de houtopstand.

Omgang met de criteria

In de toelichting bij de bomenverordening worden de criteria (art. 12) verder toegelicht.
De commissie houdt op de volgende manier rekening met die criteria.

a. Beeldbepalende waarde

Voor de beeldbepalende waarde van een houtopstand beoordeelt de commissie of deze door zijn verschijningsvorm onvervangbaar is voor het karakter van zijn omgeving. De subjectieve beoordeling hiervan wordt ondersteund door objectieve gegevens zoals het plantjaar van de boom, de stam- en kroondiameter en de hoogte. Tevens geldt hierbij de stedenbouwkundige of landschappelijke context van de locatie als belangrijke factor. Voorbeeld is de Vleugelnoot bij de Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Smartenkerk[4], of de rode beuk van Sloten in de tuin van de parochiewoning. Voorbeelden bij Zuidoost zijn enkele relatief oude en beeldbepalende bomen op de begraafplaats in Driemond. Het kan zijn dat de beeldbepalende waarde raakt aan de cultuurhistorische betekenis van de houtopstand. Zie verder onder cultuurhistorische betekenis.

b. Cultuurhistorische betekenis

De cultuurhistorische betekenis wordt bepaald doordat de houtopstand is verweven met de omgeving of met een belangrijke of bijzondere gebeurtenis in het stadsdeel in het recente of verdere verleden. Ook een relatie met vroegere functies of gebruiken kan deze waarde nader invulling geven, zoals bijvoorbeeld een functie als markeringsboom bij de begrenzing van een bepaald gebied of als baken langs wegen en rivieren. Grofweg is er onderscheid te maken in twee aspecten: het ruimtelijke aspect van de cultuurhistorie (i) en het verhaal en de betekenis ervan (ii). Een houtopstand kan zowel op een van beide als op beide aspecten cultuurhistorische betekenis hebben.

I Ruimtelijke kwaliteit en ontwerp

Bomen die onderdeel zijn van een beschermd stadsgezicht of monument hebben vaak grote cultuurhistorische waarde. Dit zijn bomen die onderdeel zijn van het ontwerp en het aanzicht van het stadsgezicht of monument bepalen. Houtopstanden kunnen ook buiten beschermde stadsgezichten en monumenten van meer dan gewone waarde zijn vanwege de positie van de houtopstand binnen een bijzonder ruimtelijk plan, een stedenbouwkundig ontwerp of een park – en tuinontwerp. Het gaat hier om de samenhang tussen stedenbouw en de opzet van het groen (bijvoorbeeld de ‘bomentaal’) of het deel uitmaken van een specifiek waardevol ontwerp van een (tuin)architect of stedenbouwkundige.

Denk hierbij aan de Italiaanse populieren of paardenkastanjes die op sleutelposities zijn gepositioneerd in het ruimtelijk ontwerp van Berlage voor Amsterdam Zuid. Een later voorbeeld is de structuur van iepen aan de noordoever van de Sloterplas. Ook kan het zijn dat houtopstanden deel uitmaken van een bijzondere park- of tuinaanleg, bijvoorbeeld ontwerpen van Springer, Mien Ruys of Jakoba Mulder. Ook de leilinden die onlosmakelijk deel uitmaken van de tuininrichting van de monumentale boerderij Akerstein in Sloten zijn vanwege de ruimtelijke samenhang met het pand van

[4] Tegenover de Onze-Lieve-Vrouw van de Zeven Smartenkerk, aan de overkant van de Aalbersestraat, staat een grote solitaire Vleugelnoot. Deze boom dreigde te sneuvelen voor een bouwblok van het project Marchanthof. Gezien de context in relatie tot de kerk, de aantasting van de ruimte en vooral vanwege de aanwezigheid van de boom, moest het geplande bouwblok wijken. De boom heeft daardoor als belangrijkste factor bijgedragen aan een verbeterde omgeving van de monumentale kerk.

monumentale waarde. Een voorbeeld waarbij de houtopstanden deel uitmaken van een tuinaanleg bij een monument, is de populieren bij de Hollandsche Schouwburg[5].

II Verhaal, betekenis en cultuurhistorie

Een houtopstand kan een markering zijn van een bijzondere historische gebeurtenis, of juist de context of symboliek van een plek duiden waar bepaalde gebeurtenissen of rituelen plaatsvinden of hebben plaatsgevonden. Een markeringsboom bij een begrenzing van een bepaald gebied heeft cultuurhistorische waarde. Evenzo een lindeboom op een kerkplein, waaronder huwelijken zijn voltrokken en berechtingen hebben plaatsgevonden. Ook een oude treurboom op een begraafplaats heeft deze kwaliteit. De houtopstand is hier deel van een verhaal of vertelt een verhaal. Ook kan de houtopstand 'toeschouwer' geweest zijn bij een bijzondere gebeurtenis. Ook herdenkingsbomen die ter gelegenheid van bijzondere gebeurtenissen zijn geplant, vallen onder dit criterium.

Denk bij dit criterium aan ''de boom die alles zag'' in de Bijlmer en de treures op het voormalige kerkhof in Oud Osdorp. Of aan de bomen van het Leidsebosje, die op een van oudsher belangrijke plek in de stad zijn gesitueerd: als deel van de verdedigingswerken (stadswallen) en nu een attractieve plek in de openbare ruimte.

Watercipressen Nadezjda Mandelstamstraat

Ook kan het zijn dat de ruimtelijke context geheel is veranderd, maar de bomen deze (stedelijke) verandering hebben 'overleefd'. Denk hierbij aan de canadapopulieren bij de entree van het KNSM-eiland of de watercipressen bij de Nadezjda Mandelstamstraat[6]. De houtopstanden zijn hier van

[5] Hier is het samenspel van de aard van de bomen, de plaatsing en het herdenkingskarakter van de Schouwburg van belang. De bomen zijn (nog) niet monumentaal maar in potentie wel. Te overwegen valt dit ensemble (ook) te laten vallen onder 'verhaal, betekenis en cultuurhistorie. I.t.t. de verdwenen grote bomen voor het Namenmonument, ondersteunen en benadrukken de bomen bij de Hollandsche Schouwburg de betekenis van het herdenkingsmonument.

[6] Vier stuks uit 1966 (ID 537451, ID 537443, ID 537444, ID 537445, geplant begin jaren 70?), aangevuld met extra exemplaren in 2003 (na de sloop-nieuwbouw).

waarde vanwege de gelaagdheid, de transformatie van de stad met behoud van het oorspronkelijk groen(ontwerp). Zij geven betekenis aan het (stads)landschap en maken het leesbaar.

Dakplatanen Gaasperpark

Ook de groep dakplatanen in het Gaasperpark zijn in het stadsdeel uniek in hun vorm en markeren een bijzondere plek die herinnert aan het voormalige entreegebied voor de Floriade.

Onder cultuurhistorisch waardevolle houtopstanden vallen dus onder andere:

- Bomen die een belangrijke waarde zijn binnen een bijzonder ruimtelijk ontwerp, waaronder bomen beschreven als redengevend onderdeel bij een beschermd stadsgezicht of monumentaal park (conform Monumentenwet of Erfgoedverordening) en/of UNESCO-gebied,
- Bomen als onderdeel van een ensemble met een historisch bouwwerk (conform Monumentenwet of Erfgoedverordening),
- Herdenkingsboom (bijv. Ooggetuigenboom, Koningsboom, Geboorteboom, Verzetsboom).
- Bomen die anderszins een specifieke historische (markerings)functie hadden (bijv. Gerechtslinde, Bakenboom, Grensboom)

c. Natuurwaarde

Bij de advisering over het plaatsen van een houtopstand op de lijst van beschermwaardige houtopstanden wordt door de commissie bij het criterium natuurwaarde – conform de toelichting in bij de bomenverordening - vooral gekeken naar de betekenis van de specifieke houtopstand voor het herbergen van zeldzame dieren en planten.

Dat neemt niet weg dat veteraanbomen ook een belangrijke algemenere functie hebben als drager van biodiversiteit. De commissie kijkt daarom voor de beoordeling van natuurwaarde specifiek of bij verlies van de boom, een andere boom die functie wel of niet zomaar kan overnemen.

Een boom kan bovendien een uitzonderlijk hoge ecologische waarde vertegenwoordigen door een rijke bloei die belangrijk is voor insecten als er in die omgeving in die periode weinig voedsel te halen valt. De boom kan hiernaast een bijzondere biotoop vormen waarbij het verdwijnen van de boom onomkeerbare schade zou geven aan beschermde soorten die van deze plek afhankelijk zijn zoals

een oude klimop die een rijkdom aan leven herbergt. Dan is ook de klimop in combinatie met de boom beschermwaardig.

Natuurtuin De Wiedijk. Populier met oude dikke klimop, die bovendien gastheer is voor de zeldzame klimopbremraap (Orobanche hederae).

d. Zeldzaamheidswaarde

De commissie kijkt bij haar beoordeling van de zeldzaamheidswaarde naar de mate waarin de houtopstand in dendrologisch opzicht van een zeldzame soort of variëteit is, weinig voorkomt in

Amsterdam of in het stadsdeel, een bijzondere groeivorm heeft of de dikste, oudste of hoogste is. Een boom of houtopstand is extra waardevol als bijzonderheid indien deze bij kap niet makkelijk meer door herplant met een nieuw exemplaar vervangen kan worden. Dat kan dus ook gelden voor een boomtechnisch onooglijk scheve oude boom die echter om zijn karakteristieke vorm wordt gewaardeerd en als herkenningspunt in een park dient, of als speelboom belangrijk is.

De commissie zal niet adviseren elke net afwijkende cultivar van willekeurige leeftijd op basis van zeldzaamheid op de lijst te zetten. Dan is het einde zoek. Zoals Professor Jan Lever in 1993 al schreef in zijn voorwoord van het boek “Waardevolle bomen in Amsterdam”, de stad is één groot Arboretum. Maar voor oudere cultivars die dreigen te verdwijnen en autochtoon genenmateriaal van inlandse soorten ligt dit anders. Dat laatste zullen we in Amsterdam niet snel aantreffen, maar cultuurhistorisch belangrijke cultivars als de Bea Schwarziep en Christine Buismaniep verdienen zeker een plek op de lijst.

Klimboom Sarphatipark

e. Ouderdom

Door de stadse dynamiek worden de bomen in Amsterdam gemiddeld niet ouder dan 43 jaar, en daarmee oudere bomen al snel schaars. In de Amsterdamse Bomenverordening is bewust geen harde leeftijdsgrens opgenomen voor plaatsing op de lijst. De groensituatie in de stad is namelijk te divers om met een algemene minimumleeftijd te werken. Zuidoost als jong stadsdeel heeft in 2011 een ondergrens van 30 jaar gehanteerd met als extra clausule dat de boom dan wel ook bijzonder moet zijn op een ander criterium.

De commissie gaat voor Amsterdam uit van een grens van 50 jaar of ouder als een goed criterium, tenzij er specifieke redenen zijn om ook een jongere boom aan de lijst toe te voegen. Denk in Zuidoost aan de in 2003 geplante herdenkingsboom voor de afschaffing van de slavernij.

Een boom van 80 jaar of ouder zal in het algemeen alleen al op grond van de leeftijd een plaats op de lijst verdienen, tenzij er specifieke redenen zijn om dat niet te adviseren. Zoals bijvoorbeeld bij geringe resterende levensverwachting.

f. Levensverwachting

De verordening geeft geen harde grens voor de resterende levensverwachting van de houtopstand. De commissie sluit zich bij haar adviezen aan bij de gangbare grens van een minimumverwachting van 10 jaar.

Aanvullend zal de commissie kijken naar de duurzaamheid van de boomsoort: hoe oud kan de boom worden en kan dat op deze plek? Linden en eiken kunnen veel ouder worden dan de meeste populieren of (treur)wilgen, maar alleen op een daarvoor geschikte plek. Een niet onderheide duurzame boomsoort zal bijvoorbeeld op de meeste plaatsen in het Vondelpark - vanwege de grondwaterproblematiek en bodemdaling - niet veel langer meegaan dan een populier. Daarnaast worden specifieke soorteigenschappen meegewogen, zoals takbreuk op latere leeftijd bij treurwilgen en canadapopulieren of bijvoorbeeld opdruk van verharding door cipressen en vleugelnoten.

C. Aanvullende uitgangspunten voor de commissie

Bomenlanen

De verordening laat toe om houtopstanden aan te wijzen, en een houtopstand kan 1 of meer bomen bevatten. De commissie meent desondanks dat terughoudend moet worden omgegaan met het aanwijzen van hele lanen zoals dat eerder wel plaatsgevonden heeft in bepaalde stadsdelen. Laanstructuren zouden in het algemeen onder een ander beschermingsregime moeten vallen, zoals die van hoofdbomenstructuur in de hoofdgroenstructuur. De te beschermen waarde is in de meeste gevallen namelijk eerder de structuur dan de individuele bomen. Plaatsing van hele lanen op de lijst van beschermwaardige houtopstanden moet beperkt blijven tot heel uitzonderlijke omstandigheden.

Bijvoorbeeld als er sprake is van cultuurhistorische waarden van de laan en de bomen zich ook individueel duidelijk onderscheiden op andere criteria.
Dit geldt in Nieuw-West bijvoorbeeld wel voor de Essenlaan op de Nico Broekhuysenweg, maar niet voor de laan ‘Olympische’ elzen op de Han Hollanderlaan (Sportpark Ookmeer). En bijvoorbeeld in Zuidoost onderscheiden de linden van de waarderingslaan in het Nelson Mandelapark zich individueel absoluut niet als uitzonderlijk.

Essenlaan Nico Broekhuysenweg

Kampioenbomen

De commissie kijkt ook of er bomen in een stadsdeel zijn van een uitzonderlijke betekenis, van een klasse apart. Als dat niet op het niveau van Nederland of Amsterdam is, dan toch overduidelijk voor het betreffende stadsdeel. Die uitzonderlijkheid kan bijv. liggen in het zijn van de dikste, hoogste,

oudste, zeldzaamste, e.d., maar ook in het bijzondere verhaal achter de boom, zoals bij de Anne Frankboom het geval was.

De adviescommissie adviseert deze kampioenbomen specifiek als zodanig te benoemen. Dit heeft weliswaar geen direct rechtsgevolg, maar heeft wel een belangrijke functie vanuit educatief en promotioneel oogpunt.

Op Amsterdams niveau komt bijvoorbeeld de boomhazelaar in de Hortus Amsterdam in aanmerking voor deze titel en de laatste oorspronkelijke Italiaanse populier voor het Hilton Hotel. Denk verder aan de Hollandse iep op de Oudemanhuispoort, de Wilhelminalinde op de binnenplaats van het Amsterdam Museum en de Witte Moerbei op het Roelof Hartplein.

14 amsterdam

DINSDAG 30 AUGUSTUS 2011 het PAROOL

zomerserie De boom

De rode beuk in Sloten scoort op alle onderdelen

Amsterdam telt meer bomen (ruim een miljoen), dan mensen. We presenteren de markantste exemplaren in top 5-lijstjes, samengesteld door boomdeskundige Hans Kaljee en ecoloog Geert Timmermans. Vandaag: de mooiste.

In een drukke stad als Amsterdam, waar verkeer en volk zich om aandacht verdringen, blijven zelfs de mooiste bomen onzichtbaar. Een boom zie je pas als je de rust neemt om écht te kijken. Tijdens een picknick, een wandeling, of zoals Henk Smit (73) zijn favoriet ontwaarde: op een klassenfoto van zijn zoontje. De kinderen hadden hun handen op de dikke knoesten en knobbels van de stam gelegd. Toen al een indrukwekkende verschijning. 'De boom is mij altijd blijven imponeren.'

We hebben het over de rode beuk in de voormalige pastorietuin van de protestantse kerk in Sloten – een monumentale boom. Uit alle inzendingen door Hans Kaljee en Geert Timmermans tot de mooiste boom van Amsterdam bekroond. Om te beginnen is hij dik: 5,30 meter in omtrek. Als je bedenkt dat de dikste boom van de stad (plataan in het Leidseboosje) 6,75 meter in omtrek meet, dan zegt dat genoeg. En de beuk is oud: geplant in 1865, waarmee hij het bijna tot de top vijf van oudste bomen heeft geschopt.

Dan is hij ook nog eens beeldschoon. Vooral de knobbelstam wordt geroemd. "Die structuur heeft twee oorzaken," legt Kaljee uit. "Na het snoeien ontstaat, daar waar een tak heeft gezeten, een bobbel. Maar in het geval van deze beuk is er nog iets aan de hand: een ongebreidelde groei van cellen. Gezwellen. Waardoor? Dat weten we niet. Het kan honderden oorzaken hebben." Hoe dan ook, een stunt van de natuur die fraai uitpakt. De rode beuk van Smit is een 'monumentale boom' – en daarmee een uitzondering, want de meeste inzendingen behoren toch tot de aankleding van de route naar werk of beuk uitzicht. Goede klimbomen kregen we ook toegestuurd, zoals die in het Piet Wiedijkpark in Osdorp, en steggelbomen – exemplaren waar gedoe over is.

1. Rode beuk, Sloten
2. Vleugelnoot, Oosterpark
3. Plataan, Vierwindstrekenbrug
4. Plataan, Amstellyceum
5. Haagbeuk, Vleespertrekvaart

Eva Lems nomineerde een mooie vleugelnoot in het Oosterpark. 'Deze vleugelnoot zorgt voor de nodige schaduw bij het pierenbadje en houdt je droog bij een onverwachte regenbui'. Mooi én praktisch!

Marieke Prins bejubelt een plataan – 'waarlijk majestueus' – op de hoek van de Jan van Galenstraat en de Admiralengracht. 'Groot, wat zeg ik groots, brede takken, grote bladeren, een enorme stam'. Ze regt van 'schitterend herfstblad' en 'zaden zo groot als kogels'.

Ook Hans Stoovelaar stuurde een plataan in, op de binnenplaats van het Amstel Lyceum aan de Mauritskade. Een boom waar een hoop nostalgie aan kleeft, voor hem en vermoedelijk vele andere Amsterdammers. "Ik zat op de Derde Vijf van 1948 tot 1952 en toen was die plataan al heel erg groot. En nu...? Een knots van een boom'. De Derde Vijf was de derde vijfjarige hbs.

De persoonlijke favorieten van Kaljee en Timmermans dingen niet mee, maar we willen ze u niet onthouden. Timmermans kiest het rijtje iepen voor de Anna Hoeve in het Science Park, maar Kaljee kan niet kiezen. Ga eens kijken, adviseert hij, bij de populier op de hoek Panamalaan/Zeeburgerdijk. O ja, en de iep naast het Tolhuis aan de Buiksloterweg in Noord. Die ook. "En aan de Minervalaan staan ook vleugelnoten heel prachtig te zijn."

MALIKA SEVIL

Herdenkingsbomen

Vaak is bij het zoeken naar een locatie voor een herdenkingsboom een bijzondere plek bedacht. Door de locatie kan de herdenkingsboom misschien nu nog niet een monumentale functie hebben, maar in de toekomst zeker uitgroeien tot een beschermwaardige boom. Per herdenkingsboom worden boomsoort, standplaats en historie gewogen en vervolgens beargumenteerd geadviseerd om ze op de lijst te plaatsen of niet. De commissie adviseert – net als bij laanstructuren – om terughoudend te zijn met het plaatsen van herdenkingsbomen e.a. op de lijst van beschermwaardige houtopstanden.

De commissie beperkt dit tot uitzonderlijke omstandigheden. Bijvoorbeeld als de boom zich ook duidelijk onderscheidt op andere criteria. Of als de herdenking nationale betekenis heeft. Zo heeft bijvoorbeeld de Julianalinde aan de Noordzijde Sloterplas als boom nog geen onderscheidende kwaliteiten, maar wel de potentie om echt oud te worden. En bovendien heeft Juliana als koningin op 7 oktober 1952 de Westelijke Tuinsteden geopend, wat deze boom i.i.g. meer betekenis geeft dan de Willem-Alexanderlinde en Amalialinde die ook met een speciaal hekje in Nieuw-West staan.

Ander waardevol groen

Er zijn voorbeelden waarbij de houtopstanden (nog) niet de exclusiviteit hebben om op de lijst geplaatst te worden, maar wel zodanig waardevol zijn dat het van belang is deze in beeld te hebben bij het beheer van projecten en het groenonderhoud. Dit type houtopstand is te scharen onder ‘ander waardevol groen’. Dit zal bijvoorbeeld voor een deel van de herdenkingsbomen gelden. Of bijvoorbeeld voor de groep honingbomen in het Beatrixpark.

Maatschappelijke betekenis voor buurt, stadsdeel of stad

Een boom kan op vele mogelijke manieren uniek zijn. Zo kan een omgevallen boom een prachtige monumentale klimboom worden of door andere zeldzame toepassingen juist uniek zijn. Mooie voorbeelden zijn de bekende omgevallen kastanjebomen of vleugelnoten in de parken van Amsterdam.

Beschermde status dode boom

Dode bomen verliezen wat de commissie betreft hun plaats op de lijst van beschermwaardige houtopstanden, tenzij het een bijzondere veteraanboom betreft die ook als dode boom een grote beeldbepalende of cultuurhistorische waarde heeft. Bomen van een zodanige buitencategorie dat ze ook na hun dood zulke waarden vertegenwoordigen komen echter in Amsterdam praktisch niet voor.

De commissie adviseert in de regel om bij het verlies van een monumentale boom te kijken of de groeiplaats geschikt (te maken) is voor een beschermde toekomstboom, maar de groeiplaats niet automatisch daarvoor te behouden. Soms zal een nieuwe boom op die plek nooit kunnen uitgroeien tot een grote monumentale boom.

Waar dat wel kan, is dat echter wenselijk. Dit uitgangspunt wordt ondersteund door de motie van de gemeenteraad op 19 september 2019, die uitspreekt:

> ***Bij de uitwerking van het precieze vervangingsplan waar mogelijk optimale groeiomstandigheden te creëren, zodat een nieuw geplante boom kan uitgroeien tot een grote monumentale boom***

Het verlies van de monumentale status van een dode boom, laat onverlet dat deze boom de status van ecologische boom kan krijgen indien die veilig kan blijven staan.

Niet overal zal het laten staan van dode bomen echter passend zijn. In het Rijksmonument Vondelpark zal dit bijvoorbeeld beperkt moeten blijven tot de ecologisch beheerde delen van het park, tenzij er zeer hoge ecologische waarden in het geding zijn met het behoud van een specifieke dode boom.

Gemeente Amsterdam

Adviescommissie Beschermwaardige Houtopstanden Amsterdam

Vleugelnoten Vening Meiniszlaan

Samenvatting

De motie De Wilt van 14 maart 2018 verzoekt de rij vleugelnoten langs de Burg. Vening Meineszlaan in aanmerking te doen komen voor plaatsing op de monumentale bomenlijst van de gemeente Amsterdam. De adviescommissie beschermwaardige houtopstanden Amsterdam raadt dit af. Dit omdat de waarde van de bomenrij primair gelegen is in de structuur in combinatie met de boomsoort. Op enkele uitzonderingen na, onderscheiden de individuele bomen zich echter niet positief op één of meerdere relevante criteria. Gezien de algehele conditie van de bomen, is de toekomstverwachting bovendien dat jaarlijks meerdere bomen vanuit veiligheid gekapt zullen moeten worden. Om de bomenstructuur te borgen voor de toekomst, is het belangrijk maatregelen t.b.v. deze structuur een prominente plaats te geven in de verdere stedelijke ontwikkeling en in de vanuit verkeerskundig oogpunt en leefbaarheid gewenste herprofileringen van de laan.

Motie De Wilt

De stadsdeelraad Nieuw-West heeft op 14 maart 2018 de motie De Wilt aangenomen. Deze motie riep het dagelijks bestuur op om de Vleugelnoten van de Burgemeester Vening Meiniszlaan te plaatsen op de lijst van beschermwaardige houtopstanden, ex art. 10, lid 1 van de Amsterdamse Bomenverordening.

Motie bomen Burg. Vening Meineszlaan

De bestuurscommissie van Nieuw-West bijeen 14 maart 2018,

Gehoord de discussie over het bestemmingsplan Slotermeer,

Overwegende,

- Dat de bomenrij van vleugelnoten langs de Burg. Vening Meineszlaan van monumentale waarde is;
- Dat deze bomen niet op de concept-lijst van monumentale bomen staan;
- Dat al eerder in de bestuurscommissie de wens is uitgesproken deze bomen te beschermen;

Draagt het Dagelijks bestuur op,

- De bomenrij langs de Burg. Vening Meineszlaan voor te dragen voor de monumentale bomenlijst van de gemeente Amsterdam

Paulus de Wilt, GroenLinks

De uitvoering van de motie heeft gewacht op de instelling door het college van B&W van een adviescommissie beschermwaardige houtopstanden ex art. 10, lid 3 van de Amsterdamse Bomenverordening. Deze is voorjaar 2019 ingesteld.

Actualisatie & harmonisatie

Geconstateerd is dat in de verschillende (voormalige) stadsdelen op basis van de oude stadsdeelverordeningen op zeer diverse wijze omgegaan is met plaatsing van bomen op de lijst, dat besluiten lang niet altijd terug te vinden zijn, en dat er ook geen actualisering plaatsgevonden had. Speciaal voor Geuzenveld-Slotermeer gold dat er wel ooit een ambtelijke lijst gemaakt was, maar dat daarover nooit bestuurlijke besluitvorming had plaatsgevonden. Op 27 maart 2018 heeft het college echter het besluit genomen om alle bomen in Nieuw-West die op https://maps.amsterdam.nl/monumentaal_groen vermeld stonden als monumentaal, tijdelijk de bijzondere beschermde status toe te kennen die de Bomenverordening verbindt aan beschermwaardige houtopstanden. Dit tot aan de vaststelling van één centraal-stedelijke, geactualiseerde Monumentale Bomenlijst waarin de lijsten van de verschillende stadsdelen zijn

samengevoegd.

Nieuw-West met voorrang opgepakt

De actualisatie en harmonisatie van de verschillende lijsten bleek een zeer omvangrijke klus, en ook advisering hierover door de adviescommissie complex. Het gaat naast harmonisatie ook om maatwerk per stadsdeel. Een en ander is daarboven gehinderd door de maatrelen i.v.m. de Covid-pandemie. Gezien de voorliggende motie is Nieuw-West als een van de eerste stadsdelen opgepakt.

Exclusiviteit uitgangspunt

De Amsterdamse bomenverordening biedt alle bomen een basisbescherming. Dit in tegenstelling tot de situatie in vele andere Nederlandse gemeenten, zoals bijvoorbeeld tot de fusie de gemeente Weesp. Daarnaast voorziet de bomenverordening in de mogelijkheid van plaatsen van een aantal zeer bijzonder waardevolle bomen op de lijst van beschermwaardige houtopstanden. In Amsterdam spreek je over 1 à 2 procent van het beheerde bomenbestand. Exclusiviteit is hierbij het uitgangspunt. Zonder dat verliest de lijst zijn betekenis. Puur dat een boom mooi is en/of groot, is niet onderscheidenlijk genoeg. Gelukkig heeft Amsterdam daar veel van. Plaatsing op de lijst kan bovendien omvangrijke ruimtelijke en financiële gevolgen hebben. Kosten voor subsidie aan particulieren zijn weliswaar zeer te overzien, maar in geval dat ruimtelijke plannen moeten worden bijgesteld of bomen verplaatst, lopen de kosten snel in de tonnen. Het verplaatsen van één vleugelnoot over 500 meter bij de Schutterstoren kostte in 2007 al Euro 80.000. Ook de extra middelen die ingezet worden om de levensduur van monumentale bomen te verlengen, behouden enkel draagvlak indien dit bomen betreffen die zich echt op één of meerdere criteria duidelijk onderscheiden.

Bomenlanen

De verordening laat toe om houtopstanden aan te wijzen, en een houtopstand kan één of meer bomen bevatten. De commissie meent desondanks dat terughoudend moet worden omgegaan met het aanwijzen van hele lanen zoals dat eerder wel plaatsgevonden heeft in bepaalde stadsdelen. Laanstructuren zouden in het algemeen onder een ander beschermingsregime moeten vallen, zoals die van hoofdbomenstructuur in de hoofdgroenstructuur. De te beschermen waarde is in de meeste gevallen namelijk eerder de structuur dan de individuele bomen. Plaatsing van hele lanen op de lijst van beschermwaardige houtopstanden moet beperkt blijven tot heel uitzonderlijke omstandigheden.

Bijvoorbeeld als er sprake is van cultuurhistorische waarden van de laan en de bomen zich ook individueel duidelijk onderscheiden op andere criteria.
Dit geldt in Nieuw-West bijvoorbeeld wel voor de Essenlaan op de Nico Broekhuysenweg, maar niet voor de laan ‘Olympische’ elzen op de Han Hollanderlaan (Sportpark Ookmeer).

27 augustus 1957

Bomenstructuur Vening Meiniszlaan

Bij het ontwerp van de Westelijke Tuinsteden werd voor het eerst het groen als gelijkwaardig stedenbouwkundig element ingezet. Beplantingsmateriaal werd een middel om in samenspraak met de bebouwingselementen ruimte te scheppen en vorm te geven. De wijze waarop bomen hierbij werden ingezet, is in 2008 herontdekt voor Slotervaart en beschreven als bomentaal. In 2010 zijn deze gepreciseerd voor Slotermeer.

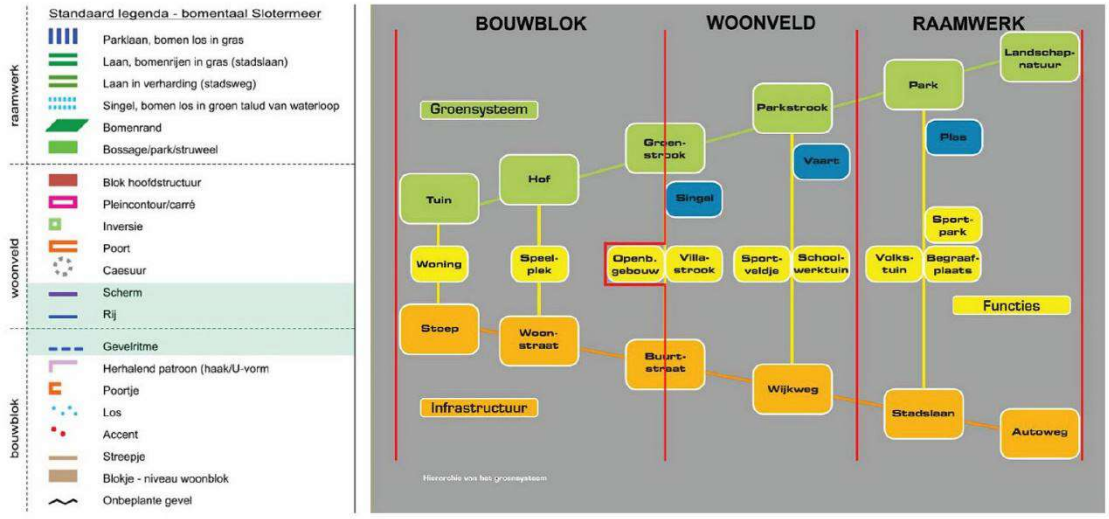

De Vening Meiniszlaan is een wijkweg met deels het karakter van een buurtstraat. De plaatsing van de vleugelnoten wisselt met de veranderende rooilijnen en aard van de bebouwing en groen in het verloop van de straat. Deze heeft grotendeels een asymmetrisch karakter, terwijl de boomstructuur op delen toch als poort fungeert. Op één locatie zelfs in combinatie met paardenkastanjes behorende bij een schoolterrein, op een andere door het zicht over langere afstand, waarbij de terugplaatsing van bomen in interactie met de bebouwing schijnbaar wegvalt. Op het oostelijk deel fungeert een dubbele rij vleugelnoten in een grasstrook als scherm naar het plantsoen erachter.

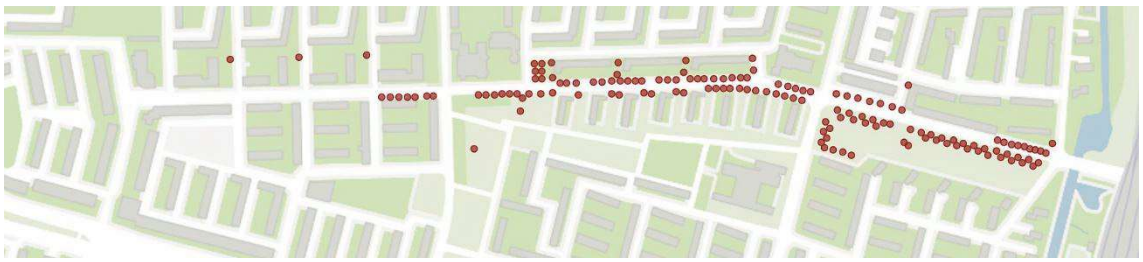

Ondanks de wisselende plaatsing van de vleugelnoten, die het woonkarakter benadrukt, versterkt de oorspronkelijke bomenstructuur als geheel toch de dominante oost-west-oriëntatie van de Vening Meiniszlaan en de hiërarchische positie van de laan t.o.v. de woonstraten. Door de specifieke boomsoortkeuze zijn delen van de oorspronkelijke Vening Meiniszlaan bovendien qua groenbeeld echte pareltjes.

Zeer terecht is de bomenstructuur van de Vening Meiniszlaan daarom aangewezen als onderdeel van de hoofdbomenstructuur.

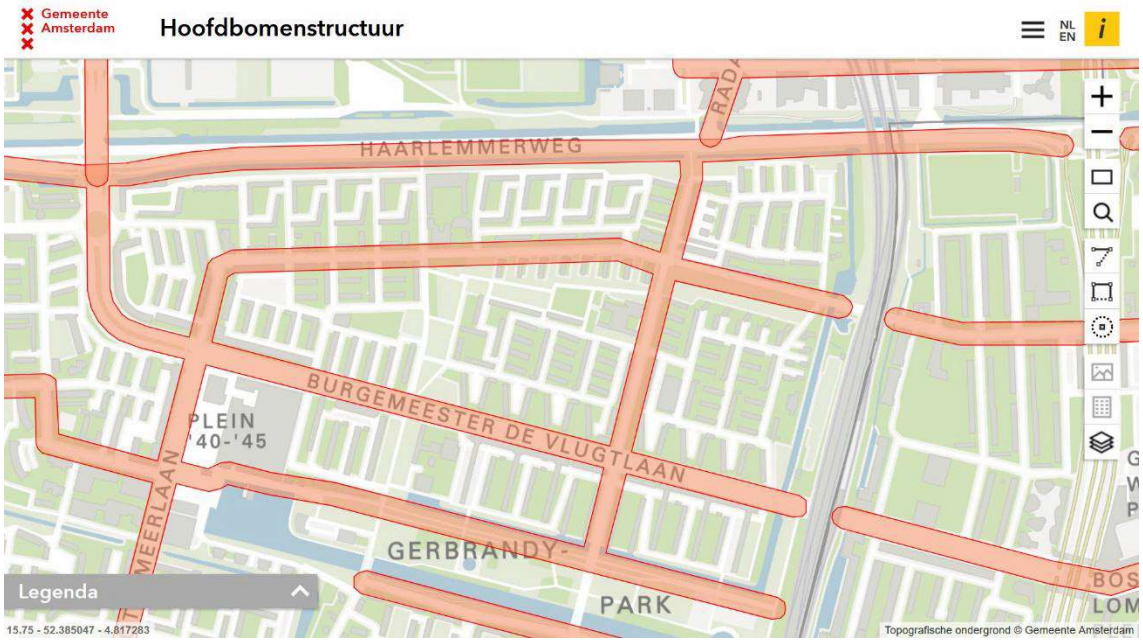

Dit houdt in dat uitgangspunt is de structuur te behouden, en bij noodzakelijke vervanging van bomen te herplanten met een grotere groeiplaatsverbetering (met 25-40 m3 doorwortelbaar volume) en grotere maat bomen (minimaal 25-30 cm stamomtrek). Dit voor zover deze maat verkrijgbaar is, en toepasbaar op de locatie. Bij hoge grondwaterstand zal een kleine maat boom veel beter aanslaan en opgroeien dan een grotere maat boom afkomstig van een kwekerij met lage grondwaterstand. Voor het behoud van het beeld in de Vening Meiniszlaan zou – indien de omstandigheden dat toelaten - inboet met maat 40-60 de voorkeur kunnen hebben.

In de startnotitie *Verbetering Burgemeester Vening Meineszlaan* van 2 december 2021, (*"Van woongebied met nadruk op verkeer – naar woongebied met nadruk op verblijfskwaliteit"*) wordt gesteld dat qua ruimtelijke kwaliteit in de huidige situatie (november 2021) sprake is van

1. een grove driedeling van de laan, te weten west, midden en oost. Elk deel heeft een eigen identiteit waardoor de laan in zijn geheel niet als één herkenbaar is.
2. dat dit te wijten is aan de toepassing van verschillende snelheidsregimes, materialen en groen in het profiel van de laan. Het groen draagt bij aan de verstedelijking van de laan van oost naar west.
3. dat de grootste ambitie voor het scheppen van ruimtelijke kwaliteit is: het creëren van een eenheid en herkenbaarheid op de Burgemeester Vening Meineszlaan.

Directe aanleiding voor deze startnotitie was dat op de laan sprake is van een hoog percentage doorgaand verkeer (74%– 80%) die ontstaat door verkeer dat congestie op de Burgemeester de Vlugtlaan wil vermijden. De weg lijkt door het vele hardrijdende sluipverkeer meer als onderdeel van het raamwerk benut te worden, dan als wijkweg/buurtstraat te fungeren. De leefbaarheid en (verkeers)veiligheid op de Burgemeester Vening Meineszlaan staan onder druk, dit is geconstateerd in het Mobiliteitsplan Nieuw-West

Uit analyses van het Verkeersmodel Amsterdam (VMA) is gebleken dat het instellen van één snelheidsregime (namelijk 30 km/h) en het toepassen van een knip op de Burgemeester Vening Meineszlaan, effectief is in het verminderen van de verkeersintensiteit. Daarmee kan de nadruk meer worden gelegd op leefbaarheid dan op het verkeer.

Vening Meiniszlaan West

Mede door de plaatsgevonden stedelijke vernieuwing en de kap van bomen in het westelijk deel van de laan, ontbreekt daar de continuïteit in de bomenstructuur. Dit is een opgave om in samenhang met de verdere stedelijke vernieuwing in de Nieuwenhuysenbuurt op te pakken bij de herprofilering van de laan. De Alliantie wil haar woningen in o.a. de Burg. Vening Meiniszlaan (183 t/m 209) en

Slotermeerlaan (130 t/m 150 & 135 t/m 173) vervangen door nieuwbouw. In 2015 is aangeven dat vervanging van de gekapte vleugelnoten zou plaatsvinden bij de in 2019/2020 gedachte herprofilering van de Vening Meiniszlaan West. Daarbij werd gedacht werd aan herplant met een kleiner blijvende boomsoort. Gesteld werd namelijk dat vleugelnoten wel goed passen in een park, maar niet in een straat als de Vening Meiniszlaan en dat ter plekke de bomen door hun breed uitgroeiende kroon te veel schaduw werpen in de naastgelegen woningen. In de startnotitie *verbetering Burgemeester Vening Meineszlaan* wordt daarentegen aangegeven dat door het wegvallen van de bomen de temperatuur in de laan op hete dagen flink oploopt.

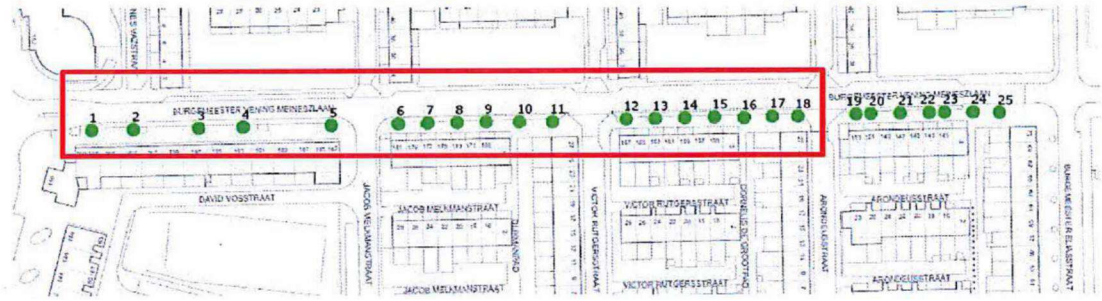

De in 2016 verwijderde bomen

Indien het de wens is om in de geest van de motie De Wilt de vleugelnotenstructuur over de volle lengte van de Vening Meiniszlaan te behouden en te herstellen, dan zal hiermee bij het ontwerp van de herprofilering en de te realiseren nieuwbouw terdege rekening gehouden moeten worden. Handboek Puccini Groen heeft in plaats van de in de Vening Meiniszstraat toegepaste Kaukasische vleugelnoot (Pterocarya fraxinifolia), de Pterocarya stenoptera (Chinese vleugelnoot) opgenomen in de sortimentslijst voor de hoofdbomenstructuur. In combinatie met een goede groeiplaatsinrichting zou hierdoor het risico van toekomstige wortelopdruk geen probleem moeten vormen.

Vleugelnoot
De vleugelnoot is vooral gebruikt op pleinen (Amstelveld, Krugerplein) en in straten in de Westelijke Tuinsteden en als solitairboom in plantsoenen, straathoeken en open plekken in de naoorlogse stad. De boom heeft een voorkeur voor een open standplaats, maar verdraagt verharding matig tot goed, afhankelijk van een groeiplaatsverbetering. De bomen staan bekend vanwege het opdrukken van de verharding, maar het lijkt erop dat dit geen probleem vormt bij een optimale groeiplaatsinrichting.

Handboek Puccini Groen

Lijstwaardigheid vleugelnoten Vening Meiniszlaan

De motie De Wilt heeft het dagelijks bestuur gevraagd om alle vleugelnoten van de Vening Meiniszlaan op de lijst van beschermwaardige houtopstanden te zetten. De adviescommissie raadt dit af. De betekenis van de lijst ligt in de mate van exclusiviteit. De beoordeling van dit verzoek ziet de adviescommissie dan ook vanuit het perspectief van de algehele actualisatie en harmonisatie van de lijst.

Door soortkeuze en structuur is de laan zeker bijzonder. Maar het betreft hier vooral de structuur en niet de individuele bomen. Als individuele bomen onderscheiden de vleugelnoten van de Vening Meiniszlaan zich niet positief op één of meerdere criteria.

In Amsterdam verspreid staan ruim 1700 vleugelnoten. Daarmee valt de vleugelnoot weliswaar buiten de top vijftien van meest voorkomende boomsoorten, maar is ze beslist niet zeldzaam te noemen. Op vele plaatsen in Nieuw-West – maar ook dichtbij in stadsdeel West – staan bovendien exemplaren die als individuele boom veel eerder in aanmerking zouden komen voor plaatsing op de lijst.

Met een leeftijd van zo'n 70 jaar (plantjaar 1956) zijn de vleugelnoten in de Vening Meiniszlaan nog nauwelijks in de volwassen fase beland. Desondanks zijn al veel van de bomen in verminderde conditie, vermoedelijk vanwege eerdere werkzaamheden. Onvermijdelijk lijkt dat de komende jaren steeds meer van deze vleugelnoten vanuit veiligheid gekapt zullen moeten worden. Dit zal de beeldwaarde van de structuur verminderen, terwijl elders in Amsterdam andere vleugelnotenlanen nog wel als gave structuur beeldbepalend zijn. In het bijzonder de Minervalaan, maar in Nieuw-West ook de Burg. Eliasstraat. Vergelijkbaar komt de vleugelnotenlaan in het Vondelpark wat de commissie betreft niet in aanmerking voor plaatsing op de lijst. Hetzelfde geldt ook voor het royale deel van de Burg. Eliasstraat met wel tot zes rijen linden en voor de majestueuze platanenlaan langs de Burg. Van Tienhovengracht met landgoedachtige allure.

Het plaatsen op de lijst van alle bomen van dit soort hele lanen zou in de ogen van de adviescommissie de sluizen onstopbaar openzetten voor nog veel meer lanen, leidend tot een algehele verwatering van de lijst.

Indien verdergaande bescherming van dit soort structuren gewenst wordt, zou expliciete opname van de groeiplaatsen in de omgevingsplannen als onderzoeksrichting overwogen kunnen worden.

Schouw door adviescommissie
De adviescommissie heeft een schouw gehouden in Vening Meiniszlaan. Mede gezien de voorliggende motie heeft zij specifiek gekeken of daar individuele vleugelnoten staan die wel in aanmerking zouden kunnen komen voor plaatsing op de lijst. Zij adviseert positief t.a.v. een achttal vleugelnoten.

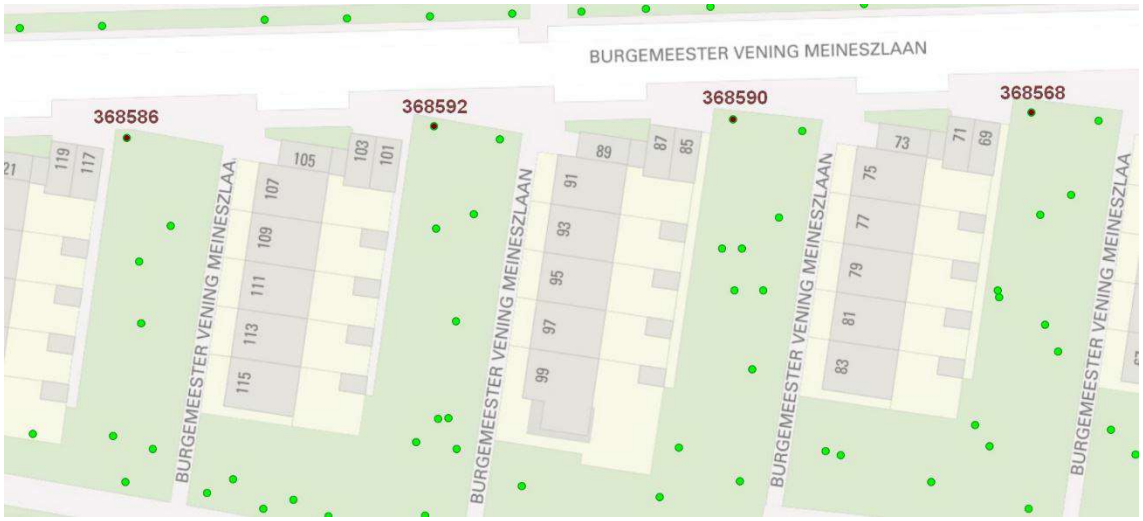

Toekomst vleugelnoten Venings Meiniszlaan Midden en Oost

Zoals vermeld, is de verwachting dat ieder jaar wel een aantal van de huidige vleugelnoten vanuit veiligheid gekapt zullen moeten worden. Onder andere de al aanwezige onomkeerbare schimmelinfecties zullen op termijn op deze locatie onaanvaardbare risico's gaan opleveren. Het is belangrijk in de communicatie met de buurt hierover duidelijk te zijn.

Het huidige gemeentelijke beleid is om bomen zo lang mogelijk te handhaven. Oude bomen zijn niet alleen beeldbepalender, maar leveren ook een veelvoud aan ecosysteemdiensten t.o.v. nieuwe aanplant. Dat laat onverlet dat op het moment dat naast een herprofilering van de Vening Meiniszlaan West, ook herprofileringen van de Vening Meiniszlaan Midden en Oost worden overwogen, het vanzelfsprekend moet zijn, om ook te onderzoeken op welke wijze de bomenstructuur voor de toekomst te borgen valt. Nu valt niet te zeggen of dit dan ruimtelijke ingrepen zouden moeten/kunnen betreffen, groeiplaatsverbeteringen (inclusief eventuele grondwaterstandaanpassingen) en/of ook (gefaseerde) vervangingen.

Figuur uit startnotitie Burg. Vening Meineszlaan 2 dec 2021